

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра державного управління, документознавства та
інформаційної діяльності

06-14-19

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з навчальної дисципліни
«Публічна політика» для здобувачів вищої освіти другого
(магістерського) рівня за спеціальністю:

281 «Публічне управління та адміністрування»
денної та заочної (дистанційної) форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною
комісією зі спеціальності 281
«Публічне управління та
адміністрування»
Протокол № 2 від 5 жовтня
2018 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Методичні вказівки до практичних занять з навчальної дисципліни «Публічна політика» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної (дистанційної) форм навчання / Шинкарук А. Л. – Рівне : НУВГП, 2018. – 99 с.

Укладач:

Шинкарук А. Л., кандидат політичних наук, доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Відповідальний за випуск:

Сазонець І. Л., д-р. екон. наук, проф., завідувач кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності.

© Шинкарук А. Л., 2018
© Національний університет
водного господарства та
природокористування, 2018

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	12
Практичне заняття 1	12
Обговорення 1.1	12
Обговорення 1.2	12
Обговорення 1.3	12
Ознайомлення з літературою 1.	12
Практичне заняття 2	12
Обговорення 2.1	12
Робоча книга з аналізу політики Етап 1: Визначення проблеми	13
Ознайомлення з літературою 2.	14
Практичне заняття 3	14
Обговорення 3.1	14
Обговорення 3.2	14
Обговорення 3.3	15
Робоча книга з аналізу політики Етап 2: Збір фактів	17
Практичне заняття 4	18
Обговорення 4.1	18
Обговорення 4.2.	18
Робоча книга з аналізу політики Етап 3: Конструювання альтернатив	19
Ознайомлення з літературою 4.	20
Практичне заняття 5	20
Обговорення 5.1.	20
Обговорення 5.2.	20
Обговорення 5.3.	20
Обговорення 5.4.	21
Ознайомлення з літературою 5.	21
Практичне заняття 6	21
Обговорення 6.1.	21
Обговорення 6.2.	21
Робоча книга з аналізу політики Етап 4: Вибір критеріїв	22
Ознайомлення з літературою 6.	22
Робоча книга з аналізу політики Етап 5: Проектування результатів	23
Практичне заняття 7	24
Обговорення 7.1. Як виглядає нова влада?.....	24
Обговорення 7.2.	24
Обговорення 7.3	24
Ознайомлення з літературою 7.	25
Робоча книга з аналізу політики Етап 6: Протистояння компромісам	25
Практичне заняття 8	25

Обговорення 8.1.....	25
Ознайомлення з літературою 8.....	29
Робоча книга з аналізу політики Етап 8: Представлення власної історії.....	29
Практичне заняття 9.....	30
Обговорення 9.1.....	30
Обговорення 9.2.....	30
Обговорення 9.3.....	30
Обговорення 9.4.....	30
Робоча книга з аналізу політики Етап 7: Рішення! - Рівний обмін.....	30
Практичне заняття 10.....	31
Обговорення 10.1.....	31
Обговорення 10.2.....	31
Обговорення 10.3.....	31
Практичне заняття 11.....	31
Обговорення 11.1.....	31
Обговорення 11.2.....	Ошибка! Закладка не определена.
Практичне заняття 12.....	32
Обговорення 12.1.....	32
Обговорення 12.2.....	32
Обговорення 12.3.....	32
Ознайомлення з літературою 12.....	33
Практичне заняття 13.....	33
Обговорення 13.1.....	33
Обговорення 13.2.....	33
Обговорення 13.3.....	33
Обговорення 13.4.....	34
Обговорення 13.5.....	34
Ознайомлення з літературою 13.....	34
Практичне заняття 14.....	34
Обговорення 14.....	34
Ознайомлення з літературою 14.....	34
Практичне заняття 15.....	35
Завдання 15.1.....	35
Ознайомлення з літературою 15.....	35
4. ПІДСУМКОВІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	36
5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	97
Інформаційні ресурси.....	99

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Основними цілями вивчення курсу є:

- сприяти оволодінню студентами основних концепцій і методів державної політики та управлінської діяльності;
- сформувати у студентів цілісне уявлення про сучасні механізми державного впливу на найважливіші сфери суспільного життя, а також про проблеми взаємодії суспільства і держави;
- озброїти студентів знаннями про державну політику та управління як теоретичній основі відбуваються трансформаційних процесів в Україні

Основними завданнями курсу є:

- отримання студентами базових знань про теоретичні засади державної політики та управління як наукової і навчальної дисципліни;
- оволодіння категоріально-понятійним апаратом в області державної політики та управління;
- вивчення реальних механізмів здійснення державної політики;
- розгляд ролі та функцій основних державних організацій в суспільній системі;
- знайомство з різними видами і напрямками державної політики в сучасних умовах;
- отримання навичок самостійного аналізу державної політики та управління.

В результаті освоєння дисципліни студенти:

- мають знання про сутність і видах, основних школах державної політики та управління;
- вміють виявляти взаємозв'язки між рівнями, формами і методами державного управління;
- здатні орієнтуватися в національно-державних школах і традиціях публічного управління, можуть визначити соціокультурний сенс прийнятих управлінських рішень;
- мають навички ділових ігор та інших активних методів освіти в галузі державного управління;
- вміють працювати в колективі, приймати управлінські рішення в конфліктних ситуаціях.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Державне управління – системне суспільне явище

Публічна політика в системі державного управління. Сфери публічної політики. Генезис і природа публічної влади і державного управління. Структура публічної політики як діяльності по реалізації цілей і завдань державного управління. Публічна політика та державне управління. Взаємовідносини державної і публічної політики.

Методологія і методика аналізу публічної політики: інституціоналізм, концепція політичного процесу, теорія груп, теорія еліт, теорія раціоналізму, теорія мереж, теорія ігор, теорія суспільного вибору, теорія відкритих систем. Публічна політика в умовах глобалізації та регіоналізації як двох домінуючих тенденцій сучасного світового розвитку.

Тема 2. Державна влада та державне управління

Порівняння понять політичної влади і публічного управління. Державне управління як система. Соціальні функції держави і види державного управління: внутрішні та зовнішні функції держави. Система державного управління (суб'єкти і об'єкти системи державного управління). Ієрархічні рівні державного управління (метарівень, макрорівень, мікрорівень, регіональний і локальний рівні державного управління).

Державна політика як найважливіший елемент системи державного управління. Проблеми класифікації державної політики та її системні характеристики. Чинники середовища системи державного управління та їх вплив на державну політику. Конституційні засади та правова база державної політики.

Тема 3. Поняття публічної політики і її актори. Вплив видів політичного режиму

Поняття публічної політики і його інтерпретації. Актори публічної політики: органи державної влади, політичні партії, бізнес-корпорації і їх асоціації, неурядові організації, ЗМІ, експертне співтовариство, міжнародні організації та фонди. Необхідність обліку впливу кримінальних угруповань. Необхідні і достатні умови для участі недержавних структур в публічній політиці.

Облік впливу політичного режиму. Політичний режим і державна влада. Авторитарні типи державного управління.

Демократичний тип державного управління. Форми і моделі взаємодії державної влади і структур громадянського суспільства. Критерії ефективності публічної політики.

Тема 4. Напрямки державної (публічної) політики

Співвідношення понять державної, національної та публічної політики. Державна економічна політика. Пряме і непряме втручання в економіку. Державна соціальна політика. Державна національна політика. Державна екологічна політика. Державна політика в галузі безпеки. Поняття жорсткої і м'якої безпеки. Міжнародна політика держав. Участь інших акторів публічної політики у формуванні напрямків державної (публічної) політики.

Тема 5. Розробка державної (публічної) політики і її етапи

Державно-управлінське рішення і види їх класифікації: за рівнем ієрархії в системі державного управління, за типами - адміністративні і політичні, по суб'єктах управління, за юридичними підставами, за характером змісту, за механізмом реалізації, за ступенем публічності і т.п.

Системні ознаки державно-управлінських рішень: наявність суб'єкт-об'єктних відносин, види і рівні управлінського впливу, процедура прийняття рішення, процедура легітимації прийнятого рішення, процедура реалізації рішення, види і форми управлінського контролю за ходом і підсумками реалізації рішення.

Процес прийняття державно-управлінського рішення: стратегічне і оперативне планування державної політики, моніторинг та інформаційно-аналітична діяльність, експертні оцінки управлінських альтернатив. Роль політичних партій і бізнес-корпорацій. «Фабрики думки» і Центри публічної політики. Види «фабрик думки»: міжнародний та національний досвід.

Тема 6. Права людини як мета політики і управління. Національні та міжнародні інститути їх захисту

Захист прав і свобод як одна з важливих функцій держави. Національні інститути захисту прав людини. Міжнародні стандарти та інститути захисту прав людини. Взаємодія національних і міжнародних систем захисту прав людини. Інститут Омбудсмана. Кодекси належної етики чиновників.

Тема 7. Класичні і сучасні концепції бюрократії та теорія організаційного розвитку

Теорії адміністративного управління. Ліберальна і неоліберальна концепція державного управління (теорія Дж. Кейнса, концепції Ф. Хайєка, Дж. Гелбрайт). Концепція «соціальної держави» (Л. фон Ерхард, В.Жіскар д'Естен). Соціалістичні концепції державного управління (В. І. Ленін, А. Грамші, Н. Нікос Пуланзас, «Франкфуртська школа»).

Бюрократія і її роль в системі державного управління. Бюрократія як соціально-рольова група. Концепція раціональної бюрократії М. Вебера. Функціональні теорії бюрократії Т. Парсонса, П. Блау, Р. Мертон. Теорії організаційного розвитку та сучасні концепції бюрократії. Стратегії подолання організаційних патологій у розвитку організацій. Роль інноваційного потенціалу.

Тема 8. Концепції нової інституціональної теорії і нового державного менеджменту

Нова інституційна теорія. Роботи Т.Веблена, У.К.Мітчела і ін. Методологічні основи нової інституційної теорії. Роботи П. Ді Маджіо, У. Пауелла, П.Холла і Р.Тейлора. Основні напрямки неінституціоналізму: теорія конвергенцій, теорія постеконімічного суспільства, економіка глобальних змін, теорія погоджень або економіка угод.

Концепція нового державного менеджменту. Роботи Д.Осборна і Т.Геблера. Проблема співвідношення державного менеджменту і політики. Порівняльна роль понять «керівництво», «адміністрування» та «управління». Державний менеджмент і ринкова економіка. Оцінка ефективності державного управління. Роботи Г.А.Саймона, Дж.Ю.Стігліца, Л.В.Сморгунова.

Тема 9. Концепції нового способу управління (Governance) і політичних мереж

Теоретичні джерела в концепції (governance). Документи «Програми розвитку ООН і Комітету з публічного менеджменту ОЕСР. Співвідношення політики та управління. Державне (публічне) управління як функція громадської координації, в якій беруть участь різні актори публічної політики. Принцип співробітництва як

особливий тип відносин між публічною і приватними сферами. Поняття прозорості влади.

Поняття «політичні мережі» та основні методологічні підстави концепції «політичних мереж». Роботи Тані Берцель, Пітера Богесона, Тео Туунена, Л.В.Сморгунова і ін. Теорія політичних мереж як реконструкція відносин між державним управлінням, сучасним суспільством і політикою. Види і типи політичних мереж. Поняття governance в концепції політичних мереж. Співвідношення мережевих та ієрархічних моделей управління.

Тема 10. Суспільне благо. Необхідність і межі державного регулювання ринку

Поняття суспільного блага. Концепція економічної ефективності та ефективність Парето. Дефекти ринкового регулювання. Інформаційна асиметрія і природні монополії. Екстерналиї і суспільні блага. Дві групи обґрунтувань державного втручання: виправлення дефектів ринкового регулювання задля підвищення ефективності розподілу ресурсів і благ; перерозподіл можливостей і благ заради досягнення соціальної справедливості. Дефекти державного регулювання ринку. Роботи Д. Норта, П.Козловські, К.Поланьї, Дж.Ю.Стігліца і ін.

Тема 11. Корупція і способи протидії

Поняття корупції. Співвідношення громадської участі, лобювання та корупції. Види і форми корупції. Низова і верхова (елітарна) корупція. Кримінально карані види корупції. Поняття конфлікту інтересів та способи його вирішення. Недоліки законодавства, що сприяють виникненню корупції. Можливості виникнення і форми прояву корупції в бюджетному процесі.

Протидія корупції: можливості держави і громадянського суспільства. Три стратегії протидії корупції: стратегія усвідомлення, стратегія попередження і стратегія верховенства закону. Роль міжнародного співробітництва в запобіганні корупції. Особливості розвитку корупції в поставторитарних країнах. Антикорупційні ініціативи в Україні.

Тема 12. Центральний рівень організації державного управління

Державна влада в Україні і її суб'єкти. Установча державна влада. Принципи єдності і поділу державної влади. Поняття центральних органів державного управління.

Тема 13. Регіональна політика та регіональне державне управління.

Сутність регіонального управління. Основні напрямки регіональної політики. Регіон як об'єкт і суб'єкт державної (публічної) політики.

Державна регіональна політика та державне управління. Державне управління в адміністративно-територіальних одиницях. Особливості регіональної політики і державного управління. Територіальні громади і публічне управління.

Тема 14. Державне управління та місцеве самоврядування

Державне управління та місцеве самоврядування. Місцеві громади як основи місцевого самоврядування. Моделі місцевого самоврядування. Конституційні і правові основи місцевого самоврядування. Повноваження органів державної влади з регулювання місцевого самоврядування. Державна підтримка місцевого самоврядування. Делегування повноважень органів державного управління органам місцевого самоврядування. Механізми взаємодії державних і муніципальних органів.

Специфіка сучасного міста як об'єкта управління. Особливості управління найбільшими системами розселення: агломераціями і мегаполісами.

Розвиток місцевого самоврядування в Україні. Законодавчі основи і реальна практика.

Тема 15. Особливості державного управління та політики в містах

Особливості організації управління містами. Міські райони як підрозділи міської адміністрації. Особливості організації місцевого самоврядування в місті.

Порядок розробки і реалізації конкретних напрямків державної політики в містах: економічна політика, соціальна політика, екологічна політика, політика у сфері міжнаціональних відносин. Місто як частина регіону.

Перспективи розвитку публічної політики в містах: відносна роль політичних партій, НУО, бізнесу та ЗМІ.

Тема 16. Державна служба (світовий і вітчизняний досвід)

Державна служба в системі державного управління: правовий та інституційний статус. Сучасні тенденції розвитку державної служби. "Новий менеджери́зм". Адміністративна культура. Статус держслужбовця. Джерела і форми законодавства про державну службу.

Структура і правовий статус державної служби в Україні. Історичні традиції держслужби. Оцінка сучасного стану держапарату. Ідеологія і принципи реформ держслужби в Україні. Практичні заходи щодо перетворення суспільної держслужби.

Державна служба в країнах Європи і США. Національно-історичні особливості систем держслужби. Принципи, форми та методи держслужби. Правове регулювання держслужби.

Тема 17. Адміністративні реформи

Основні напрямки сучасних адміністративних реформ. Моделі адміністративних реформ. Адміністративні реформи в країнах Східної Європи: принципи та основні напрямки; реформа адміністративно-державного управління; реформа адміністративно-територіального устрою та управління.

3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1

Обговорення 1.1

Проаналізувати інформацію:

«Видатний англійський філософ М. Оукшотт, який очолював в 1950-60-і роки кафедру політичної науки Лондонської школи економіки, писав: «Управління стає особливою обмеженою сферою діяльності по забезпеченню і підтримці загальних норм поведінки, які розглядаються не як розпорядження, що нав'язують основні види, діяльності, а як засоби, що надають людям можливість займатися на свій розсуд будь-якою діяльністю».

Чи згодні Ви з даними судженням? Відповідь аргументуйте

Обговорення 1.2

Мобільні телефони для водіїв

Обговоріть свою точку зору порівняно з ситуацією 2003 року. Як змінилися проблеми з використанням мобільного телефону з того часу? Чи поява технології смартфонів призводить до збільшення відволікання водіїв?

Обговорення 1.3

Державна (публічна) політика відрізняється від законодавства чи управління. Чи ви вважаєте, що виконавчій владі слід дозволити використовувати політику, щоб перевизначити або спрямувати сферу громадських питань, які повинні регулюватися законодавством. Ваша думка має бути науковою та включати цитати та посилання для захисту вашої позиції. Ваші відповіді мають бути суттєвими та стимулювати додаткові думки чи питання.

Ознайомлення з літературою 1.

Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. : НАДУ, 2014. 448 с.

Практичне заняття 2

Обговорення 2.1

Політика та релігія - це технології

Перегляд та обговорення виступу

Feldman N. Ноа Фельдман: Политика и религия - это технологии.

URL:

https://www.ted.com/talks/noah_feldman_says_politics_and_religion_are_technologies?language=ru (дата звернення: 04. 10. 2018).

Робоча книга з аналізу політики

Етап 1: Визначення проблеми

Ключові питання

- Що змушує до аналізу політики?
- В чому проблема, що потрібна політичне рішення?
- Ким є клієнт, для якого ви будете проводити аналіз?

1. Брейнсторм проблемних елементів

▪ Перерахуйте будь-які аспекти проблеми, які спадають на думку.

- Подумайте, наприклад, з точки зору:
 - дефіцит або надлишок ("забагато" або "занадто мало")
 - недоліки на ринку (зовнішні наслідки, дисбаланс ринку, інформаційна асиметрія, моральна небезпека, несприятливий відбір тощо)

▪ Визначте відповідні підпроблеми. Наприклад, діагностувати умови, які викликають або негативно впливають на більшу проблему (проблемний важіль).

2. Визначення проблеми

▪ Тепер напишіть одне, коротке визначення проблеми (це неявно включає виявлені елементи проблеми).

▪ Будьте максимально конкретними.

Переконайтеся, що ви зосереджені на правильній проблемі!

▪ Не плутайте елементи проблеми, симптоми чи побічні ефекти з актуальним вирішенням проблеми.

▪ Переконайтеся, що ви не визначили "рішення" в проблемі занадто вузько, зосереджуючи увагу лише на одному або дуже малій кількості елементів проблеми.

Визначіть правильний масштаб!

▪ Переконайтеся, що ваша сфокусованість і масштаби проблем є достатньо комплексними та одночасно керованими.

▪ Більшість проблем у тій чи іншій мірі пов'язані з іншими проблемами, що часто є складнішими, - не дозволяйте собі

перевантажувати цілі, які виходять за рамки можливого поточного контексту аналізу політики.

Ознайомлення з літературою 2.

Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. : НАДУ, 2014. 448 с.

Практичне заняття 3

Обговорення 3.1

Переглянути TED Talks відео:

Раян Дешамп "Справжнє значення зв'язків: Соціальні мережі та публічна політика" (2013) TEDx Talks

The True Meaning of Connection: Social Networks and Public Policy: Ryan Deschamps at TEDxRegina. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9inkHWJnmCo> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Джонатан Хайд Як спільні загрози визначають спільне (політичне) середовище

Haidt J. How common threats can make common (political) ground. URL: https://www.ted.com/talks/jonathan_haidt_how_common_threats_can_make_common_political_ground (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 3.2

Неприйняття рішень - це умова, коли на порядок денний чи політику можуть впливати зовнішні чинники, які перешкоджають вирішенню проблеми. Іноді причини пов'язані з управлінням конфліктом.

Обговоріть сенс управління конфліктом, оскільки це стосується питань державної політики та наведіть приклади, коли політичні проблеми вплинули на "не прийняття рішень".

Переконайтеся, що публікації включають цитати та ресурси. Ваш опис повинен складати не менше 250 слів. Відповідайте на мінімум на одну іншу публікації від студентів для повного оцінки на це завдання.

Обговорення 3.3

Дозвіл на зброю для населення

Прочитати матеріали по тематиці. Висловити власну думку

Питання 1 ("Публічні" проблеми)

Назвіть принаймні три загальнодоступні проблеми, які ви виявили в статтях. Що визначає їх як "публічну" проблему?

Обговорення

Перший аспект, який потрібно пам'ятати, полягає в тому, що не всі питання є публічними питаннями. Питання є доцільними для державного втручання, коли існує ринкова недостатність, де існує неправильне управління сферами традиційного залучення громадськості або де системи, як правило, відбуваються поза ринковою взаємодією.

Три можливі публічні питання:

- Шкільна безпека
- Контроль над зброєю
- Лікування психічних захворювань

Шкільна безпека має ряд характеристик, що становлять публічну проблему. Громадська безпека - це приклад громадської участі через системи поліцейської та кримінальної юстиції. Школа також є традиційною сферою залучення громадськості. Поліція, кримінальне судочинство та освіта є також системами, які зазвичай виходять за межі традиційних ринкових взаємодій.

Контроль над зброєю частково вписується в сфери охорони правопорядку та кримінального правосуддя і це є сфера державного регулювання. Власність зброї також може мати ринкову складову у вигляді зовнішніх витрат на охорону здоров'я та безпеку.

Лікування психічних захворювань є традиційною сферою залучення громадськості. Подібно до контролю зброї, може виникнути ринкова проблема через зовнішні витрати на безпеку.

Питання 2 (визначення проблеми)

Запропонуйте визначення проблеми на основі інформації з відкритих джерел.

Обговорення

Визначення проблем визначає обсяг робіт, запланований аналітиком. Цей обсяг може бути обмеженим або він може бути широким, прагнучи знайти загальне та стаłe рішення.

Точне визначення проблеми дозволяє читачеві знати, що аналітик прагне вирішити.

Перш ніж ризикувати різними можливими визначеними проблемами, варто сформулювати рекомендації.

Використовувати дефіцит та надлишок

Кваліфікувати, де це можливо.

Зробіть проблему оцінною.

Діагностика причин проблем.

Визначте приховані можливості.

Уникайте проблемної риторики.

Використовувати дефіцит та надлишок

Дефіцит і надлишок використовують такі слова, як "забагато" і "занадто мало". Прямі політичні заяви цієї ідеї тут можуть включати вислови, що існує "забагато загроз", що існує "забагато доступної зброї", і що "занадто багато психічно нестабільних людей без належного догляду".

Всі ці заяви негайно викликають питання: який рівень є належним? Якщо це занадто багато, скільки буде потрібно?

Чи існує ідеальна сума або золота середина? Чи повинна бути зброя, навіть якщо не так багато, як зараз?

Задайте питання: які альтернативи існують для вирішення проблеми?

Як це впливає на інші інтереси або права?

Кваліфікувати, де це можливо.

Ще краще, ніж дефіцит і надлишок взагалі, спробуйте дати читачеві уявлення про те, скільки це занадто багато чи занадто мало.

Якщо ви стверджуєте, що існує забагато зброї, скільки потрібно буде видалити з системи, щоб досягти належного рівня?

Кваліфікація суттєво звужує та уточнює сферу проблеми.

Кількісна оцінка також дає читачеві уявлення про невизначеність, якщо, як зазвичай, є певна невизначеність у масштабі або причині проблеми.

Зробіть проблему оцінною.

Не потрібно всім погоджуватись з оціночним твердженням про визначення проблеми.

Наприклад, заява про проблему може заявляти, що існує забагато зброї, без занепокоєння, що інші можуть не погодитися з тим, що їх насправді забагато.

Особливе занепокоєння з приводу оціночних проблемних тверджень полягає у вставленні невивченого причинного зв'язку в визначення.

Діагностика причин проблем.

Після обговорення, визначення проблеми повинно діагностувати причини, що призводять до проблеми.

Визначте приховані можливості.

Втрачені можливості можуть бути відповідними темами для аналізу. Однак навряд чи спостерігач побачить ці проблеми як приховані можливості тут.

Уникайте проблемної риторики.

Проблемна риторика - це заряджене визначення з прихованим змістом.

Робоча книга з аналізу політики

Етап 2. Збір фактів

Ключові питання

- Що потрібно знати, щоб краще зрозуміти проблему?

Зокрема:

- обґрунтувати визначення проблеми (наприклад, додати кількісний елемент)?
- краще зрозуміти клієнта, його цінності та політичне і операційне середовище, в яких працює клієнт?
- визначити перспективні важелі для вирішення проблеми?

Виходячи з визначення проблеми та елементів проблеми: що потрібно знати, щоб краще зрозуміти та вирішити проблему?

ПОМІРКУЙТЕ перед збором!

Завжди пам'ятайте: збирання та впорядкування доказів може бути дорогим. На кожному етапі визначте пріоритети і гарантуйте, що користь від доказів перевищує вартість отримання.

Потенційні джерела доказів:

- Огляд наявної літератури
- Опитування "найкращих практик"
- Огляд потенційних аналогів в інших політичних сферах/секторах/розташуваннях

Практичне заняття 4

Обговорення 4.1.

Визначте актуальну проблему державної політики, використовуючи засоби масової інформації, YouTube, Facebook або інше джерело соціальної інформації. Надайте аналіз елементів, що беруть участь у процесі прийняття рішень для політики, і як вони застосовуються до елементів, обговорених у лекції.

Обговорення 4.2.

Відповідь на наступні два питання. Ваші відповіді повинні мати 150 або менше слів.

Питання 4.2.1. У порівнянні з чим?

Просте питання: "Порівняно з чим?" Що це означає, дійсно? Чому важливо пам'ятати це питання як аналітику політики?

Тези

Це питання підкреслює необхідність аналізу політики для порівняння існуючих практик з іншими реалістичними альтернативами, а не недосяжний ідеал. Адже багато бажаних рішень на практиці неможливо досягти.

"Порівняно з чим?" керує лінією між скептицизмом та цинізмом, обґрунтовуючи аналіз у реальних альтернативах. Погляд на альтернативи індивідуальний, незважаючи на порівняння та контекст, може призвести до підкреслення слабких сторін кожного.

Політичні рішення можуть поліпшити результати без досягнення ідеальної політики.

Одним з недоліків мислення лише з точки зору порівняльного аналізу є те, що в аналізі може виділятися спільна слабкість усіх альтернативних стратегій.

Прозорість, чіткі компроміси та пряме спілкування можуть продемонструвати переваги та недоліки кожної альтернативи, одночасно надаючи рекомендації в порівнянні та контексті.

Питання 4.2.2. (Колишня альтернатива)

Що є одним з найважливіших точок порівняння, який один з ключових показників політики, з яким слід порівнювати всі запропоновані альтернативи? Визначте цю постійно існуючу альтернативу і обговоріть, чому це завжди має бути варіантом який розглядається.

Тези

Дозвольте поточній тенденції продовжитись.

Ключове слово тут - "тенденції", а не "проекування поточної ситуації на майбутнє". Бізнес-цикли, політичні вибори та подальше зростання можуть відбутися незалежно від будь-якого державного втручання. Цей варіант не передбачає жодних втручань, аніж будь-яких змін.

Продовження існуючих тенденцій - це майже завжди варіант, оскільки завжди можна зробити щось для вирішення проблеми.

Включення цього параметра є важливим з кількох причин:

- Державне втручання не обов'язково полегшує ситуацію.
- Будь-який порівняльний аналіз повинен мати базовий випадок. Сучасні тенденції містять базову ситуацію, проти якої можна порівняти інші.
- Використання існуючих тенденцій дозволить визначати компроміси чіткіше пізніше в аналізі.

Робоча книга з аналізу політики

Етап 3: Конструювання альтернатив

Ключові питання

Які політичні варіанти або альтернативні стратегії втручання визначено для вирішення або подолання проблеми?

1. Брейнсторм переліку можливих альтернативних напрямків дій для вирішення політичної проблеми

- Будьте максимально всебічними
- Під час проходження цього процесу пам'ятайте про потреби, цінності та оперативну спроможність вашого клієнта

- Не хвилюйтеся про дублювання варіантів або про альтернативи, які можуть бути об'єднані
- Не забувайте про статус-кво або "нічого не робити": це майже завжди є альтернативою для розгляду
- Повернутися до проблеми та її елементів, щоб визначити можливі "точки втручання"

Для цієї вправи – мозковий штурм політичних альтернатив для досягнення бажаного впливу (або: вирішення вашої політичної проблеми) – зворотнє картування може допомогти.

2. Пріоритети, концептуалізація і спрощення довгого списку варіантів

- Виберіть остаточний список альтернатив, які ви вважаєте найбільш важливими для оцінки - спробуйте скоротити список до 3-5
- Якщо ви намалювали зворотнє картування (3.6), зверніться до переліку нижче
- Будьте максимально конкретними та стислими, спростіть альтернативні описи якомога більше
- Також надайте кожній альтернативі коротке ім'я для таблиць у наступних робочих аркушах
- Ніколи не соромтеся повернутися до (2) і зібрати ще кілька доказів того, що може працювати: експериментальні дослідження, (кращі міжнародні практики, експерименти тощо)

Ознайомлення з літературою 4.

1. Новакова О. В. Аналіз державної політики: навч. посібник. Луганськ, 2013. 262 с.
2. Розроблення публічної політики. Практичний посібник/Уклад. А.О. Чемерис. К. : ТОВ «Софія». 2011. 128 с.

Практичне заняття 5

Обговорення 5.1.
Борці за права.

Обговорення 5.2.
Електростанція.

Обговорення 5.3.

Обговорення 5.4.

Героїні та герої.

Ознайомлення з літературою 5.

КОМПАС: Посібник з освіти в області прав людини за участі молоді. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Практичне заняття 6

Обговорення 6.1.

Дослідження належного управління (на прикладі обраного вами напрямку публічної політики)

1. Участь громадян, чесне проведення виборів та представництво
2. Респонзивність (професійна підтримка та відповідність)
3. Ефективність (оптимальне використання ресурсів, аудит, оцінка)
4. Відкритість та прозорість (доступ до інформації)
5. Дотримання і використання права (юридичні норми діяльності)
6. Етичність (боротьба з корупцією, конфлікти інтересів)
7. Компетенції і можливості (мотивація, методи, вдосконалення)
8. Інновації та відкритість до змін (нові способи рішення, готовність до експериментів)
9. Стійкість та стратегічне бачення (врахування майбутнього при здійсненні політики, перспективи розвитку і вдосконалення)
10. Фінансове управління (бюджет, звіти, планування ризиків)
11. Права людини, культурне різноманіття, соціальне залучення
12. Звітність (процес прийняття рішень, система протидії)

Більше – Current tools on Good Governance. URL: <https://www.coe.int/en/web/good-governance/toolkits> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 6.2.

Гра “Обираєш ТИ!”

Перша політична гра – Обираєш ТИ!. URL:
<http://game.uchoose.info/> (дата звернення: 04. 10. 2018).

- Пройти гру за двома ролями
- президент
 - депутат(ка)
- Занотувати питання і свої рішення.

Робоча книга з аналізу політики

Етап 4. Вибір критеріїв

Ключові питання

▪ Якими критеріями ви керуєтесь для оцінки успішності альтернативи?

1. Брейнсторм

- Брейнсторм списку можливих варіантів за критеріями по яких ви оцінюватимите альтернативні рішення як найбільш/найменш вдалі.
- Перерахуйте все що спадає на думку і що виглядає відповідним як "гарне" політичне рішення проблеми - не турбуйтеся про перебільшення, вимірюваність або виконання.
- Розгляньте різні типи критеріїв, що можуть відповідати.
- Якщо ви використовуєте зворотне картування для брейнсторму альтернатив, переконайтеся, що долучили відповідні критерії для бажаних результатів, які тут перераховані.

2. Завершення вашого списку

- Формулювання вашого остаточного набору оціночних критеріїв
- Переконайтеся, що ваш набір критеріїв є МЕСЕ (взаємовиключні та колективно вичерпні), тобто:
 - вони не перекриваються
 - разом взяті вони охоплюють все, що має значення для рішення
- Скоротіть свій список до 3-5 критеріїв
- Також надайте кожному критерію коротке ім'я для таблиць на наступних аркушах

Ознайомлення з літературою 6.

РОЗДІЛ 5. Системність державного управління / Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові

України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.

Робоча книга з аналізу політики

Етап 5. Проектування результатів

Ключові питання

- Як кожна альтернатива "впливатиме" на кожен критерій?

Оцінки

Кількісні

- Намагайтеся зрозуміти причинно-наслідкові зв'язки між альтернативою та критеріями, про які йде мова - починайте, наприклад, просто вказавши напрямок цього причинно-наслідкового зв'язку: чи альтернатива X збільшує або покращує (↑), зменшує або погіршує (↓) критерій А, чи є його вплив високим, низьким чи середнім тощо?
- Застосовуйте різні моделі для проектування результатів якщо це можливо, і зважайте, що жоден з них не презентуватиме точну копію реальності

Якісні

- Коли це можливо, пронумеруйте вашу проекцію (збільшення на скільки? зменшення на скільки?). Хоча єдиної загальної оцінки достатньо, краще забезпечити числовий діапазон.

Використовуйте оцінки безбитковості та аналіз чутливості

- Підвищіть безальтернативність вашої проекції
 - визначення порогу безбитковості або порогової межі (мінімальний рівень ефективності політики);
 - із зазначенням вірогідності кожної альтернативи для досягнення або перевищення цього результату / рівня ""безбитковості"".

2. Розгляд невизначеності, альтернативні сценарії та непередбачені наслідки

- Зрозуміти та підсумувати ключові невизначеності стосовно ваших результатів. Деякі результати будуть певними, а деякі результати можуть бути невизначеними.
- Уникайте ""пастки оптимізму"", написавши різні сценарії для прогнозованих результатів, наприклад з ""базовим сценарієм"", оптимістичним і песимістичним сценарієм.
- Передбачайте непередбачені наслідки, наприклад моральну небезпеку, несприятливе використання політики, надмірне регулювання тощо"

Практичне заняття 7

Обговорення 7.1. Як виглядає нова влада?

Heimans J. What new power looks like. URL:

https://www.ted.com/talks/jeremy_heimans_what_new_power_looks_like
(дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 7.2.

Картування процесів у публічній політиці. За прикладом інформаційної та технологічної картки МРЕВ провести оцінку обраного процесу у вашій сфері публічної політики.

Обговорення 7.3

Agile для публічної політики та державного управління

Як застосувати концепцію Agile для обраної вами сфери публічної політики?

Приклади

1. Бажин Д. Культура Agile. URL: <https://www.slideshare.net/DenisBazhin/agilepptx-68051792> (дата звернення: 04. 10. 2018).
2. Как Agile используют в правительстве Норвегии, Новой Зеландии и США, или О важности изменений. URL: <https://biz.mann-ivanov-ferber.ru/2016/05/24/kak-agile-ispolzuuyut-v-pravitelstve-norvegii-novoj-zelandii-i-sshah-ili-o-vazhnosti-izmenenij/> (дата звернення: 04. 10. 2018).
3. Гибкое управление продуктом в двух словах (русская версия). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mIVRFYjIZ5A> (дата звернення: 04. 10. 2018).

4. Вступ до Agile та Scrum. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=9-FhMPsZK1A> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Ознайомлення з літературою 7.

1. Концептуально-методологічні положення, підходи та моделі реалізації концепції New Public Management : наук. розробка / авт. кол. : Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т.В. Маматова та ін. К. : НАДУ, 2012. 84 с.
2. Шрьодер П. НОВЕ ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ. URL:
<http://fnst.org/sites/default/files/uploads/2016/08/09/buchnprm-ua ukr.pdf> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Робоча книга з аналізу політики

Етап 6: Протистояння компромісам

Ключові питання

- Якими є компроміси між альтернативами і як ми маємо з ними працювати?

1. Визначте вагу кожного критерію

- Для кожного критерію проаналізуйте наскільки він важливий для інших критеріїв.
- Вкажіть відповідну вагу кожного критерію у зелених клітинах "ваги" справа. Ви можете використовувати відсотки; вказати значення за допомогою *, **, або ***; вказати потенційних порушників або бар'єри; тощо

2. Оцінка ваших альтернатив по критеріям

- За кожним критерієм, у свою чергу, спочатку призначте 10 балів на найкращу альтернативу відповідно до цього критерію, а потім призначте оцінку 1 для найгіршої альтернативи; потім розгляньте кожну іншу альтернативу і призначте кожному з них оцінку від 1 до 10 (залежно від того, де вони потрапляють між найкращими і найгіршими альтернативами). Присвойте бали кожній альтернативі відповідно до кожного критерію.

Практичне заняття 8

Обговорення 8.1.

Завдання провести дослідження сайтів органів державної влади та їх присутність у соціальних медіа.

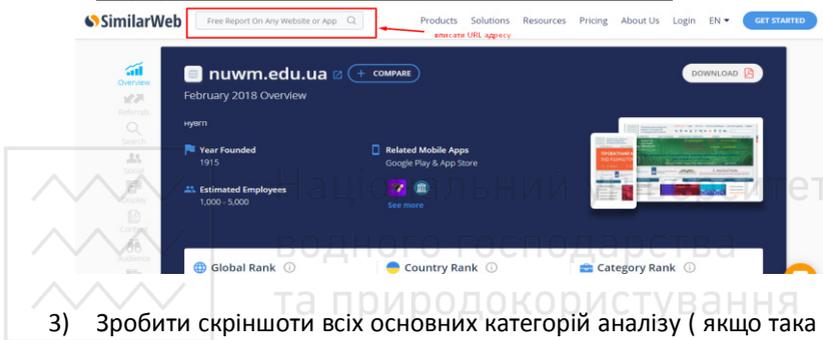
Національний університет
водного господарства
та природокористування

Обрати орган державної влади або підрозділу органу державної влади (наприклад департамент, обласна державна адміністрація, міська рада, бюджетна установа що відноситься до органів державної влади та публічного управління).

Провести дослідження присутності органів державної влади в мережі, аудит сайту та присутність у соціальних мережах.

Сайт

- 1) Зробити скріншот першої сторінки сайту
- 2) Проаналізувати за допомогою сайту similarweb, наприклад <https://www.similarweb.com/website/nuwm.edu.ua>

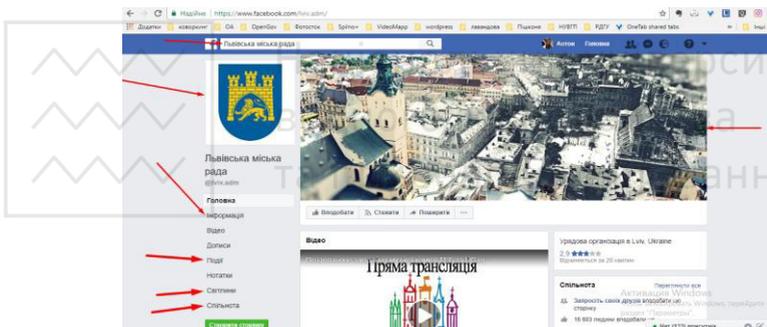
- 3) Зробити скріншоти всіх основних категорій аналізу (якщо така інформація присутня)

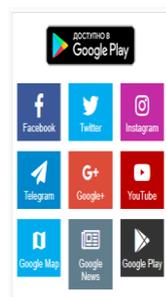
Соціальні мережі

- 1) виявити наявність посилань, вбудованих додатків або інших ознак використання соціальних мереж на основному сайті організації (кнопка подобається, поширити, посилання на профілі у основних соціальних мережах тощо). Зробити скріншот.
- 2) при можливості визначити чи існує на офіційному сайті посилання на опис профілів у соціальних мережах та правила використання цих ресурсів для працівників. Зберегти посилання на ці документи або сторінки.
- 3) якщо організація використовує Facebook для комунікації, проаналізувати наступні категорії
- 4) Провести аналіз активності сторінки та зберегти скріншоти.
 - а) Відвідати сторінку організації у Facebook і звернути увагу на такі елементи

- i) Загальне оформлення сторінки відповідно до стилю організації
- ii) логотип на аватарці
 - (1) обкладинка (як часто змінюється)

- (2) офіційна URL адреса
- (3) Активність публікацій
- (4) характеристики подій і активність користувачів подій
- (5) наявність мультимедіа (відео, презентації, прямі трансляції) тощо на сторінці у Facebook
- (6) фотоальбоми з хештегами та описами
- (7) посилання на інші структурні підрозділи в межах організації або партнерські організації
- (8) посилання на групи або спільноти що під'єднані до сторінки
- (9) заповнена частина Про організацію (розділ Інформація)
- (10) наявність або відсутність можливості надіслати повідомлення або звернення на сторінку, інша контактна інформація на сторінці використання та оформлення сторінки працівниками організації зокрема керівником

iii)

5) YouTube

- a) якщо організація використовує YouTube для збереження відео, зробити скріншот основної сторінки каналу та дати характеристику активності каналу (основна статистика, загальні властивості відео розміщених на каналі організації - прямі трансляції, інструкції, записи подій, рекламні ролики, інші відео)
 - i) Можна застосувати ресурс SocialBlade або подібні для аналізу активності каналу, наприклад
<https://socialblade.com/youtube/user/lvivadm>
- b) Інші соціальні мережі - зробити скріншот та дати короткі характеристики - Twitter, Flickr, Instagram, Telegram, Google Plus (за наявності).

Приклад посилання на сторінки в соціальних медіа на сайті Львівської міської ради

Перевірити також наявність у органи державної влади створеного мобільного додатку (за допомогою similarweb або пошуку на Google Play).

Ознайомлення з літературою 8

1. Сморгунов Л. В., Шерстобитов А. С. Политические сети: Теория и методы анализа: Учебник для студентов вузов. М., 2014. 320 с.

Робоча книга з аналізу політики Етап 8: Представлення власної історії

- 1 Визначення вашої аудиторії
 - А. Хто має ключову роль у здійсненні обраної вами поведінки?
 - Б. Хто забезпечує ключові ресурси?
 - В. Хто здатен призупиняти, скорочувати або обмежувати вашу поведінку?
 - Г. Хто має значний вплив при всіх цих умовах?
- 2 Аналіз ваших аудиторій – для кожної важливої категорії:
 - А. Що вони цінують? Чого бояться?
 - Б. У які аспекти вашої діяльності вони залучені для підтримки?
 - В. У які аспекти вашої діяльності вони залучені для протидії?
 - Г. Які основні конфлікти між інтересами і вподобаннями ключової аудиторії?
- 3 Формулювання вашого повідомлення
 - А. Які хороші речі можуть трапитись або погані речі можна уникнути за вашої поведінки?
 - Б. Як ваша бажана поведінка дасть такі бажані результати?
 - В. У чому ваш бажаний варіант поведінки переважає над іншими?
- 4 Вибір і використання вашого засобу
 - А. Яким є правильне поєднання нагадувань, звітів, прес-релізів, відео, соціальних мереж тощо?
 - Б. Чи можна використовувати адаптовані версії повідомлення для різних аудиторій?

В. Які слова та зображення найефективніше переконують вашу аудиторію (аудиторії)?

Г. Чи комунікаційні зусилля одноразові чи постійні?

Практичне заняття 9

Обговорення 9.1.

Карен Олсон. Лекція «Как общие ценности объединяют людей в сообщества». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qhMIJWGsw9c> (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 9.2.

Приклади суспільних благ в обраних вами сферах публічної політики

Обговорення 9.3.

Приклади трагедії спільнот в обраних вами сферах публічної політики

Обговорення 9.4.

Rheingold H. Transcript of "Говард Рейнгольд о сотрудничестве". URL: https://www.ted.com/talks/howard_rheingold_on_collaboration/transcript?language=ru (дата звернення: 04. 10. 2018).

Робоча книга з аналізу політики

Етап 7: Рішення! - Рівний обмін

(Even Swaps)

1. Прийняття рішення

- Вся інформація, має бути викладена в матриці.
 - найвищі оцінки для кожного критерію виділені зеленим кольором; найменші - виділені червоним (а середні - жовті).
 - Робоча таблиця допоможе вам у процесі усунення домінуючих та фактично домінуючих альтернатив, спочатку базуючись лише на ваших балах, а потім шляхом рівного обміну.
 - Щоб виконати рівний обмін, вам потрібно буде вказати скориговані результати та оцінки в зелених клітинках праворуч; але спочатку проігноруйте ці зелені клітини та пройдіться кроками нижче, щоб побачити, чи потрібні рівні обміни.

Практичне заняття 10

Обговорення 10.1

Боротьба з корупцією.

Курс Courses.prometheus.org.ua. (2018). Боротьба з корупцією.

URL:

<https://courses.prometheus.org.ua/courses/NAUKMA/ANTICOR101/2015/T2/about> (дата звернення 04.10.2018)

Завдання 1.

1. На сайті cost.ua порахувати, скільки податків ви сплачуєте державі.

2. Проаналізувати податки з чеків.

3. Скласти Тест 1.

4. Прочитати статтю "Простий рецепт подолання корупції в Україні".

5. Проглянути рекомендований список джерел та побачити там схеми політичної, побутової та адміністративної корупції.

Обговорення 10.2

Корупція у обраній вами сфері публічної політики. Варіанти боротьби та протидії

Обговорення 10.3

Відкритий уряд: журналістські розслідування та корупційні справи

Практичне заняття 11

Обговорення 11.1

Конституційна основа адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування в Україні, базове законодавство та тенденції до його змін URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/courseware/25a6e56d65284c34982fa065030d2299/ba9dd0b3118e44d9be3944c2c6c6ac29/ (дата звернення 04.10.2018)

Обговорення 11.2

Органи та посадові особи місцевого самоврядування: повноваження та способи діяльності URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/courseware/25a6e56d65284c34982fa065030d2299/41a7e9d6749445b7bf5a31bc03cc2691/ (дата звернення 04.10.2018)

Практичне заняття 12

Обговорення 12.1

Міське самоврядування та децентралізація в Європі

URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/courseware/8c2cf25cd0724a99b3025ebd689bd7c7/cdff43253a03438fb86bc01cccf24261/ (дата звернення 04.10.2018)

Історія реформ адміністративно-територіального устрою та становлення місцевого самоврядування в Україні URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/courseware/8c2cf25cd0724a99b3025ebd689bd7c7/2c7f7130ce7c4221bcaef0d66920b91d/ (дата звернення 04.10.2018)

Обговорення 12.2

Стратегії міського планування і міського розвитку

URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/URBAN101/2015_T1/courseware/19a05781768d4706b64f1061e1931269/80560bb9c5c242e78b7606a64907e419/ (дата звернення 04.10.2018)

Управління містами. Міська демократія URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/URBAN101/2015_T1/cour

[seware/abc5d01bf4c742f2a0daae53301dfa0f/a5599990d0c446c1a0f477a
b7c667494/](https://www.ted.com/talks/alessandra_orofino_it_s_our_city_let_s_fix_it) (дата звернення 04.10.2018)

Обговорення 12.3

Orofino A. It's our city. Let's fix it. URL:

https://www.ted.com/talks/alessandra_orofino_it_s_our_city_let_s_fix_it
(дата звернення: 04. 10. 2018).

Ознайомлення з літературою 12

1. Закон України. Про засади державної регіональної політики
2. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 512 с.

Практичне заняття 13

Обговорення 13.1

Інституції місцевого економічного розвитку громад: роль в системі регіонального розвитку, функції та приклади діючих ІМЕР

URL: [https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-
v1:AMU+INST101+2017_T4/courseware/1ad451131efc48efa428603103aa
2d54/91c38c431c564f47b6e09ae787d1b71b/#1-child](https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+INST101+2017_T4/courseware/1ad451131efc48efa428603103aa2d54/91c38c431c564f47b6e09ae787d1b71b/#1-child) (дата звернення
04.10.2018)

Обговорення 13.2

Бюджетний процес: поняття, принципи та етапи URL:

[https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-
v1:AMU+BP_101+2017_T1/courseware/6ebfaa1fb39548d09bf88027960eb
591/43d351ea7dd64803a57d814af09f585b/](https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+BP_101+2017_T1/courseware/6ebfaa1fb39548d09bf88027960eb591/43d351ea7dd64803a57d814af09f585b/) (дата звернення 04.10.2018)

Обговорення 13.3

Співробітництво територіальних громад, можливості та особливості

URL: [https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-
v1:Prometheus+DC101+2017_T4/courseware/bc07a0915da4429a96df677
3249fc4ae/69ff4c10a33f49f1a6e59936a2192c9c/](https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/courseware/bc07a0915da4429a96df6773249fc4ae/69ff4c10a33f49f1a6e59936a2192c9c/) (дата звернення
04.10.2018)

Проблеми, які виникають в ході реформи, віруси дестабілізації.
Перспектива завершення реформи.

URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/courseware/bc07a0915da4429a96df6773249fc4ae/dc637a4f749e421f829d549c734634c4/ (дата звернення 04.10.2018)

Обговорення 13.4

Meslin D. The antidote to apathy. URL: https://www.ted.com/talks/dave_meslin_the_antidote_to_apathy (дата звернення: 04. 10. 2018).

Обговорення 13.5.

Техніки партиципації URL: <http://partycypacjaobywatelska.pl/strefa-wiedzy/techniki/> (дата звернення 04.10.2018)

Ознайомлення з літературою 13

Управління сучасним містом: підручник / за ред. В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. К. : НАДУ, 2008. 632 с.

Практичне заняття 14

Обговорення 14

Особливості процесів вироблення і здійснення державної політики в Україні
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/GOV101/2015_T2/courseware/af172068c0df4f429bd8681784dd9a00/0c7026cd1d4b46efa6d89e5175de6cdd/

Ознайомлення з літературою 14

Руснак Б.А. Місцеве самоврядування в Україні: теорія і практика. Посібник для депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів. Одеса, 2011. 536 с.

Практичне заняття 15

Завдання 15.1.

1. Складіть порівняльну таблицю двох державних служб країн Європи і дайте їх оцінку з урахуванням пріоритетів відповідності, які представлені SIGMA.
2. Проаналізуйте сучасний стан розвитку державної служби на основі зауважень SIGMA.
3. На конкретному прикладі діяльності органу державної виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування проаналізуйте нормативно-правове забезпечення його функціонування та внесіть пропозиції щодо його вдосконалення відповідно до завдань та етапів проведення адміністративної реформи.
4. З метою узагальнення досвіду розвитку вітчизняної системи державної служби визначте переваги і недоліки цього досвіду й основні шляхи реформування державної служби.

Ознайомлення з літературою 15

1. ЧАСТИНА III. Сучасні моделі державної служби: міжнародний досвід і тенденції розвитку. РОЗДІЛ 10. Європейські стандарти публічної служби та модернізація системи державної служби України // Державна служба : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; редкол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), О. Ю. Оболенський (заст. голови), С. М. Сergygin (заст. голови) та ін. К. ; Одеса : НАДУ, 2012. Т. 1. 372 с.
2. Ю. Ганущак. Реформа територіальної організації влади / Ю. Ганущак – К.; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». К. : ТОВ «Софія-А». 2013. 160 с.

4. ПІДСУМКОВІ ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Багато людей хочуть займатися _____, що передбачає використання знань про державну політику для формулювання та сприяння "добрий" державній політиці, яка матиме "правильні" цілі.
політичною адвокацією
методологічними дослідженнями
політичним аналізом
науково обгрунтованою політикою
2. Підхід науки про публічну політику до розуміння державної політики має три основні цілі. Які з наведених не є одною з цих цілей?
визначити або виписати "добрю" або правильну політику
шукати причини та наслідки державної політики шляхом застосування соціально-наукової методології
пояснити прийняття політики
розробляти надійні теорії та пояснення державної політики
3. Який з перелічених нижче факторів є одним із переваг процесу аналізу політики?
Він зосереджує увагу на складності суспільних проблем, цілях державності та загальних політичних заходах
Це пов'язано з культурою
Він є гнучким і відкритим для зміни та вдосконалення.
Він забезпечує статичний та поперечний перегляд політичного процесу.
4. Зібрані податки, кілометри спорудженого шосе, сплачені соціальні виплати, зняті обмеження торгівлі, зібрані штрафи за штрафні санкції та реалізовані проекти зовнішньоекономічної допомоги - це приклади політики _____.
входи
заяви
вимоги
результати
5. _____ політика передбачає безоплатне надання вигод або послуг окремим сегментам населення - окремим особам, групам, компаніям чи громадам.
Установча
Розподільна
Регуляторна
Перерозподільна

6. Яке з наведених нижче описів широкої громадськості найкраще відповідає теорії раціонального вибору?

Люди мають вроджене розуміння державної політики, оскільки це стосується їх повсякденного життя.

Люди проводять багато часу, вивчаючи державну політику, щоб вони могли приймати обґрунтовані рішення.

Люди є неінформованими, незрозумілими або нелогічними виборцями.

Люди є самодостатніми максимізаторами послуг.

7. Група теорії публічної політики спирається на твердження, що взаємодія та боротьба між групами є центральними фактами політичного життя.

Так, це правильне твердження

Так, але взаємодія не є частиною політики

Ні, боротьба є ознакою політичної конкуренції

Ні, політика це діяльність корпорацій

8. Політичні дослідження мають дуже мало методологічних проблем у порівнянні з природними та фізичними науками.

Так, існує цілий набір закономірностей

Ні, закономірності існують для окремих політичних режимів

Ні, проблеми викликані різними історичними та культурними особливостями

9. Політолог Даніель Єлазар стверджує, що існує три ідентифіковані політичні культури. Які ці три культури?

ліберальні, помірковані та консервативні

індивідуалістичні, моралістичні та традиціоналістичні

самовіддані, самопожертвування та самознищення

ретроспективні, сучасні, постмодерні

10. Які типи політики, як правило, виникають внаслідок конфліктів між групами людей, приватними та службовими організаціями, з різними інтересами та бажаннями?

саморегулювання та установча політика

складова та розподільна політика

розподільна та перерозподільова політика

регулююча та перерозподільна політика

11. Яка із наведених нижче організацій є прикладом основного розробника політики?

Департамент землеустрою

Державна торговельна комісія

судді Верховного Суду
Парламент

12. Національна федерація дикої природи та Екоклуб, які підтримують програми захисту навколишнього середовища, є прикладами _____.

- міжурядові групи інтересів
- групи громадських інтересів
- первинні політики
- групи інтересів профспілок

13. Професор Еммет С. Редфорд виділяє три рівні політики, засновані на масштабах участі, як правило, характерних для кожної типової проблеми. Які ці три рівні?

- підсистема політики, політики надсистем та відкрита системна політика
- індивідуалістичні, моралістичні та традиціоналістичні
- мікрополітика, мезополітика та макрополітика
- мікрополітика, політика підсистем та макрополітика

14. Згідно з текстом, що відрізняє громадську проблему від приватної проблеми?

Громадські проблеми впливають на значну кількість людей і мають широкий вплив, включаючи наслідки для людей, які безпосередньо не беруть участі.

Громадські проблеми виникають як приватні проблеми, але потрібні захоплені прихильники, щоб вони стали популярними.

Громадські проблеми - це будь-яка проблема, яку політики визнають гідною політичної уваги, незалежно від того чи вона важлива для громадськості.

Громадські проблеми повинні викликати активні відповіді від щонайменше двох основних фракцій

15. Що має статися з суспільною проблемою для досягнення статусу порядку денного?

Має бути оцінене як важливе для принаймні 51% мешканців.

Повинно бути досить складним, щоб вимагати зборів експертної комісії, які зосереджуються виключно на її вирішенні.

Має бути перетворено в проблему або питання, яке потребує державної уваги

Має бути висвітлене декількома ЗМІ та стати головною новиною

16. У своєму дослідженні порядку денного президентських виборів професор Пол Лелл визнав, що під час вибору головних внутрішніх питань, на які слід більше звертати увагу, президенти мотивуються трьома основними міркуваннями. Які ці міркування?

електоральні переваги, історичні досягнення та хороша політика

хороша політика, міжнародна репутація та електоральна вигода

електоральна перевага, відвертість кризи, розв'язність міжнародна репутація, історичні досягнення та відвертість кризи

17. _____ визначаються професорами Пітером Бахрахом та Мортонем С. Баратцом як "засоби, за допомогою яких вимоги до змін у існуючому розподілі пільг і привілеїв у громаді можуть бути попереджені, перш ніж вони навіть будуть висловлені, або залишаться прихованими або зникнуть раніше ніж вони отримують доступ до відповідної сфери прийняття рішень, або, якщо всі ці речі не зникли, вони будуть знищені на стадії реалізації процесу прийняття рішень".

Налаштування порядку денного
формулювання політики

Неприйняття рішень
створення проблеми

18. Політичний аналітик Е. Даунс визначив цикл проблемних питань, який має п'ять етапів. Який з перелічених нижче НЕ входить до цих етапів?

передпроблемний етап

тривожне відкриття та ейфорійний ентузіазм

розчарування через наявність суперечливих точок зору

реалізація вартості значного прогресу

19. Що зазвичай задіяно на етапі прийняття політики?

дія на бажану політичну альтернативу, для якої прихильники дій думають, що можуть отримати схвалення, навіть якщо вона не забезпечує все, що їм може сподобатися

створення комісії з єдиною відповідальністю щодо забезпечення успішного прийняття політики

Повна кампанія в засобах масової інформації, яка забезпечує державну підтримку обраної політики

вибір з ряду альтернативних варіантів політики

20. Що включає критика раціонально-всеосяжного теорії?

Вона передбачає існування плюралістичного органу, який приймає рішення, що часто не так

Це неправдоподібно з огляди на інтелектуальні вимоги, що виникають у тих, хто приймає рішення.

Це не забезпечує реалістичну модель прийняття рішень для ситуацій, коли відповідальним особам доводиться стикатися з конкретними, чітко визначеними проблемами.

Вона не розглядає ціннісний аспект прийняття рішень та не враховує важливість договору про цінність.

21. Анжеліка працює для компанії, яка створює та встановлює пристрої та програмне забезпечення для моніторингу погоди, а її компанія була найнята Національною службою погоди для створення глобальної системи спостереження за погодними умовами, використовуючи метеорологічні супутники. Анжеліка вирішує, що найкращим способом вирішення цього завдання буде мінімізація витрат, зосереджуючись лише на областях з послідовними та подібними погодними умовами в недавньому минулому та, можливо, у деяких районах поблизу. Яка стратегія прийняття рішень використовується?

інкременталізм

раціонально-всеосяжний

унітарна формулювання

змішане сканування

22. Президент, який каже, що він не буде "першим президентом, який програє війну", а потім діє відповідно, виявляє вплив _____ цінностей, таких як турбота про своє місце в історії.

особистих

політичних

професійних

організаційних

23. Коли особи, що приймають рішення на основі їх сприйняття громадського інтересу та того, що необхідно, правильно чи морально правильно, вони базують своє рішення на _____ значеннях.

професійних

організаційних

політичних

особистих

24. Найбільш поширеним стилем прийняття рішень в американській політичній системі є _____.

- торгівля
- створення більшості
- команда
- переконання

25. Які з наведених нижче чинників, аспектом яких є законність, допомагають сформувати та обмежувати прийняття рішень на посаді президента?

- інкременталізм
- створення більшості
- торгівля
- допустимість

26. Багато людей, включаючи більшість політологів, скажуть, що неможливо забезпечити загальноприйняте або об'єктивне визначення суспільних інтересів.

- Так, це важко зробити
- Ні, існують прийнятні визначення
- Такі визначення не потрібні
- Існують лише державні інтереси

27. _____ виникає тоді, коли національний уряд, за напрямом або опосередковано, накладає витрати на програму на державні та місцеві органи влади.

- виборча геометрія
- Відповідність
- Зміна вартості
- Інкрементальний бюджет

28. Які чотири види виконавчих органів?

- виконавчі органи, законодавчі відомства, регуляторні комісії та судові комісії
- некомерційні організації, державні корпорації, законодавчі органи та судові комісії
- незалежні агентства, спільні установи, некомерційні організації та регулятивні органи
- виконавчі органи, незалежні регулюючі комісії, державні корпорації та незалежні установи

29. Економічний стимул, як субсидія, податковий кредит чи позика, є методом контролю, який базується на припущенні, що _____.

люди - максимізатори комунальних послуг

люди однакові з точки зору державної політики і вимагають простих методів для відповіді

вимоги та обмеження, підтримані санкціями, необхідні для того, щоб запобігти у людей небажану, злісну, аморальну або несправедливу поведінку

люди діють на основі своїх переконань чи цінностей, що вони будуть робити те, що правильно, якщо вони знають про те, що правильно

30. Яка різниця між результатами політики та наслідками політики?

Наслідки політики - це те, що фактично здійснюється агентствами на виконання політичних рішень та заяв, тоді як результати політики - це наслідки для суспільства, передбачувані та непередбачені, що випливають із свідомого урядового дії чи бездіяльності.

Наслідки політики створюють лише передбачувані наслідки, тоді як результати політики можуть спричинити передбачувані або непередбачені наслідки.

Результати політики нематеріальні та важко оцінювати ефективно, тоді як результати політики можна легко підрахувати, об'єднувати та статистично аналізувати.

Результати політики - це факти, що фактично виконуються агентствами на виконання політичних рішень та заяв, тоді як наслідки політики є наслідками для суспільства, передбаченими та непередбаченими, що випливають із свідомого урядового дії або бездіяльності.

31. _____ - це форма оцінки політики, яка використовує методологію соціальних наук для вимірювання наслідків політики чи програм та ступеня досягнення ними цілей або завдань.

Експериментальний дизайн

Оцінка під впливом

Систематична оцінка

Дослідження до і після навчання

32. У ситуаціях, коли експериментальний проект не може бути використаний через витрати, час, етичні або інші міркування, _____ може бути корисною альтернативою.

оцінка під впливом

систематична оцінка

квазі-експеримент

дослідження до і після навчання

33. Згідно з текстом, три основні компоненти "галузі оцінки політики" - _____.

університетські вчені, приватні дослідницькі організації та засоби масової інформації

некомерційні організації, приватні дослідницькі організації та корпорації

університетські вчені, політики та групи громадських інтересів голови адміністративних агенцій, політики та керівники компаній

34. Які припущення зроблено аналізом витрат і вигод?

суспільство погіршуватиметься політикою, чиї пільги рівні їхніх витрат

що всі політики мають більшу користь, ніж витрати

суспільство стане кращим лише за рахунок політики, переваги якої перевищують їхні витрати

всі політики мають більші витрати, ніж переваги

35. Що таке критика аналізу витрат і вигод?

Вона не розглядає важливість ефективності як цінності, яка повинна бути реалізована.

Вона підкреслює наслідки для людей, а не для суспільства в цілому.

Часто важко отримати дані про витрати та переваги політики.

Вона не враховує потреби в оцінці людського життя.

36. Яка одна з причин, чому припинення політики важко виконати?

Критики та противники політики часто так само інтенсивні у своїх почуттях, як прихильники політики.

Важко легко визначити державні політики, які виглядають марнотратними, непотрібними або невідповідними.

Політики зазвичай мають групи прихильників, які твердо відстоюють політики.

Існують суворі та складні закони, що захищають політику від припинення.

37. Який тип державної політики потребує мало чи ні витрат грошей?

заборонна політика

політика соціального обслуговування

розподільна політика
регуляторна політика

38. Корупція це:

зловживання наділеними повноваженнями заради особистої вигоди та особистих інтересів
означає хабарництво

це злочин, передбачений Кримінальним кодексом України
це злочин, передбачений Кримінальним кодексом України
жодна відповідь не надає повного визначення корупції

39. Що із нижче перерахованих категорій є видами корупції: (Ви можете обрати більше одного варіанта відповідей.)

адміністративна корупція
конфлікт інтересів
дрібна побутова корупція
велика політична корупція
непотизм

40. Які із перерахованих нижче заходів є дієвими для подолання адміністративної корупції: (Ви можете обрати більше одного варіанта відповідей.)

кримінальна відповідальність у вигляді довічного позбавлення волі
створення електронного урядування
заборона займати посади в органах державної влади
достойна оплата праці
скорочення чисельності державних службовців

41. Які із перерахованих нижче заходів є дієвими для подолання великої політичної корупції: (Ви можете обрати більше одного варіанта відповідей.)

встановлення суворої кримінальної відповідальності
публічне викриття осіб, що беруть участь у великій політичній корупції
конфіскація активів, набутих внаслідок корупційної діяльності
скорочення чисельності державних службовців
жоден із вище перерахованих заходів не є ефективним

42. Ухвалення Постанови Кабінету Міністрів України про здійснення державних закупівель лікарських засобів та медичних виробів із залученням спеціалізованих організацій, які здійснюють закупівлі надаючи завідомо переваги окремим компаніям – це ознаки:
великої політичної корупції

адміністративної корупції
дрібно побутової корупції
політичної та адміністративної корупції

43. Які з нижче перерахованих явищ відносяться до побутової корупції: (Ви можете обрати більше одного варіанта відповідей.)

хабар за ухвалення Закону, що буде створювати певні переваги для окремих компаній при здійсненні державних закупівель
хабар для отримання посвідчення водія
хабар для отримання дозволу на видобування корисних копалин
хабар за іспит в університеті

44. Термін «захоплена держава» (captured state) означає:

існування тотальної корупції в державі
тоталітарні держави на зразок Радянського Союзу
держава, перетворена на колонію іншої держави
держава, в якій ключові державні інституції контролює група чи кілька груп пов'язаних осіб, які отримують доступ до державних коштів та найбільших національних ресурсів
жодна із вище запропонованих відповідей не правильна

45. «Замкнене корупційне коло» означає:

кумівство
конфлікт інтересів
проведення занадто часто виборів із залученням гречки та інших продпакетів для агітування пенсіонерів та малозабезпечених людей
інвестування олігархами брудних грошей у вибори та політичні проекти з метою отримання контролю за державними посадами, завдяки яким в інтересах олігархів виводяться кошти з державного бюджету
відмивання грошей через мережу фіктивних офшорних фірм, які дозволяють приховати справжнього бенефіціарного власника

46. Які основні передумови до існування «замкненого корупційного кола»?

контрольовані певними політичними групами правоохоронні та судові органи
низька правова культура громадян

відсутність дієвого зовнішнього контролю за партійними фінансами

низька заробітна плата народних депутатів

низька явка виборців на виборах

споживання інформації про політику в державі більшістю громадян виключно через політичне ток-шоу «Шустер-life»

47. Як розірвати «замкнене корупційне коло»? (Ви можете обрати більше одного варіанта відповідей.)

ходити на вибори

частіше дивитися ток-шоу «Шустер-life»

не давати хабарів лікарям та вчителям

документувати корупцію через відкриті джерела інформації та разом з журналістами

системно публікувати факти великої політичної та адміністративної корупції

забезпечити гарантії незалежності правоохоронним органам, які зможуть посадити корупціонерів-високопосадовців та конфіскувати накрадене

створити політичну партію, яка фінансуватиметься громадянами, а не олігархами, яка складатиметься з незалежних самовідданих професіоналів і на парламентських виборах отримує більшість в парламенті

48. Як ви вважаєте, чи можна провести реформу місцевого самоврядування та територіальної організації влади без внесення змін до Конституції України?

Ні

Так

Можна провести реформу місцевого самоврядування на базовому рівні, проте без змін Конституції неможливо запровадити регіональне самоврядування. Можна провести реформу місцевого самоврядування на базовому рівні, проте без змін Конституції неможливо запровадити регіональне самоврядування

49. Що є первинним (базовим) суб'єктом місцевого самоврядування в Україні?

Район

Область

Сільська, селищна, міська рада

Територіальна громада

50. Обласна державна адміністрація:
- Є виконавчим органом обласної ради
 - Готує проект обласного бюджету
 - Готує проект і затверджує обласний бюджет
 - Є місцевим органом виконавчої влади загальної юрисдикції
 - Затверджує стратегію розвитку області
 - Є територіальним органом Кабінету Міністрів України
51. Органами законодавчої влади в Україні є:
- Обласна рада
 - Кабінет Міністрів України
 - Верховна Рада України
 - Верховна Рада АРК
 - Міська рада
52. Органами виконавчої влади в Україні є:
- Виконком міської ради
 - Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
 - Районна державна адміністрація
 - Кабінет Міністрів України
53. Сільську територіальну громаду представляє:
- Сільський голова
 - Сільська рада
 - Виконком
 - Голова районної державної адміністрації
 - Староста
54. Регламент роботи місцевої ради має бути затверджений:
- Не пізніше другої сесії ради
 - За потреби
 - Протягом тридцяти днів з дня відкриття першої сесії ради
 - На першій сесії ради
 - Протягом року роботи ради
55. Нормативні акти в системі місцевого самоврядування ухвалює:
- Сільський, селищний, міський голова
 - Виконком ради
 - Місцева рада
 - Органи самоорганізації населення
 - Постійні та тимчасові контрольні комісії місцевої ради
 - Староста

56. Виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад

є:

затвердження регламенту ради
утворення та ліквідація постійних та інших комісій ради,
затвердження та зміна їх складу, обрання голів комісій
розгляд проектів планів підприємств і організацій, які
належать до комунальної власності відповідних
територіальних громад, внесення до них зауважень і
пропозицій, здійснення контролю за їх виконанням
прийняття рішень про об'єднання в асоціації або вступ до
асоціацій, інших форм добровільних об'єднань органів
місцевого самоврядування та про вихід з них
затвердження графіку руху громадського транспорту у громаді
висловлення недовіри до голови районної державної
адміністрації

57. Сільський, селищний, міський голова відповідно до своїх повноважень:

вносить на розгляд ради пропозицію щодо кандидатури на посаду секретаря ради
складає проект місцевого бюджету, подає його на затвердження відповідної ради, забезпечує виконання бюджету

є розпорядником бюджетних коштів, використовує їх лише за призначенням, визначеним радою

затверджує план роботи ради та заслуховує звіт про його виконання

скликає сесії ради, вносить пропозиції та формує порядок денний сесій ради і головує на пленарних засіданнях ради

58. Коли в Україні було ратифіковано Європейську хартію місцевого самоврядування в Україні:

1 квітня 2014 року

7 грудня 1990 року

15 липня 1997 року

5 лютого 2015 року

59. Звідки йдуть витoki місцевого самоврядування в сільських територіях:

З поширенням Магдебурзького права

З наявності церковних приходів

З особистих селянських господарств

З родових поселень

Наявність війська

60. Який рівень адміністративно-територіального устрою унітарної держави завжди має власні, закріплені за цим рівнем, податкові надходження:

Проміжний (район, повіт, графство)

Регіональний (земля, воєводство, область, провінція)

Базовий (комуна, громада, гміна)

Регіональний (земля, воєводство, область, провінція) та проміжний (район, повіт, графство)

Базовий (комуна, громада, гміна) та Проміжний (район, повіт, графство)

61. В Європі є такі федеративні держави (оберіть усі вірні відповіді):

Польща

Австрія

Іспанія

Боснія та Герцеговина

Швейцарія

Данія

Італія

62. Модель реформування місцевого самоврядування якої держави була покладена в основу реформи місцевого самоврядування в Україні

Польщі

Франції

Данії

Німеччини

Латвії

На відміну від інших країн в Україні одночасно відбуваються реформи: місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою та державної регіональної політики, тому українська реформа не копіює реформи жодної із країн.

63. Україна, як і Польща в 1990 році прийняла свій закон про місцеве та регіональне самоврядування, який по суті не був гіршим від польського закону. Чому ж спроможність українського і польського місцевого самоврядування виглядає дуже різною:

На відміну від Польщі, в Україні 1990 року не було необхідної територіальної основи для спроможного місцевого

самоврядування на базовому рівні, що призвело до обмеження повноважень місцевого самоврядування на рівні сіл, селищ та міста районного значення.

В Україні не вистачило політичного духу для швидкого завершення реформи 1990 року

Тому що Польща є членом Європейського Союзу на відміну від України

Польське законодавство та влада сприяли розвитку місцевого самоврядування

64. У яких з цих держав не запроваджено державного адміністративного нагляду за органами місцевого самоврядування

Польща

Україна

Латвія

Франція

Швеція

65. В різних європейських державах реформи, пов'язані із передачею повноважень органам місцевого самоврядування, супроводжувались із консолідацією (укрупненням) базових одиниць місцевого самоврядування. У якій з приведених нижче європейських держав середня чисельність населення у муніципалітеті (базовій одиниці місцевого самоврядування) є найвищою?

Нідерланди

Польща

Швеція

Литва

Ірландія

66. Європейська хартія місцевого самоврядування не визначає

Концепцію місцевого самоврядування

Концепцію адміністративно-територіального устрою

Принципи адміністративного нагляду за діяльністю органів місцевого самоврядування

Підходи до бюджетного вирівнювання

67. Коли було проголошено Українську Народну Республіку:

3 березня 1917 року

20 листопада 1917 року

6 березня 1918 року

22 червня 1917 року

68. В якій із наведених конституцій були найкращі підходи щодо організації місцевого самоврядування:

Конституція Української СРР 1929 року

Конституція УНР 1918 року

Конституція УРСР 1937 року

Конституція УРСР 1978 року

69. Що було найбільшою, найсуттєвішою відмінністю між радянськими (соціалістичними) і західними містами?

Комуністична символіка і пам'ятники в міському просторі

Певні властиві тільки СРСР та державам соціалістичного блоку підходи до містопланування

Відсутність приватної власності на нерухомість і виключно державна регуляція містобудування

70. Що впродовж всієї історії СРСР визначало особливості міського планування?

Потреби розташування та обслуговування партійної номенклатури та держслужбовців

Потреби забезпечення населення масовим дешевим житлом

Потреби розташування та обслуговування промисловості

71. Що таке мономісто (монофункціональне місто)?

Невелике місто з однією центральною площею соціалістичного типу

Місто, створене для обслуговування одного чи кількох споріднених підприємств однієї галузі промисловості

Невелике місто, не поділене на дрібніші адміністративні утворення (район)

72. Що було основною "житловою одиницею" в планувальних ідеях радянських архітекторів-модерністів на початку 1930-х років?

Квартал будинків середньої поверховості з класичними квартирами на 1 сім'ю

Приватний будинок-котедж з присадибною ділянкою

Будинок-комуна з усульненим побутом

Барак

73. В чому полягав планувальний принцип "лінійного міста" Миколи Мілютіна

Міста будували у вигляді витягнути вздовж доріг багатокілометрових ліній

В забудові міста домінували протяжні, "лінійні" багатоповерхові житлові будинки

Функціональні одиниці міста - житло, промисловість, соціальна інфраструктура та інші розташовувались у вигляді паралельних зон ("ліній")

74. Що таке мікрорайон?

Основна просторова одиниця пізньорадянського містопланування, напівавтономні елементи планувальної структури - комплекси багатоповерхового житла та супутньої інфраструктури

Маленький район, дрібна адміністративна одиниця, з яких склалися радянські міста

Квартал панельного житла поблизу заводу

75. Що таке "ступенева" або "ступінчаста" схема обслуговування потреб?

Групування потреб мешканців масиву в ієрархію, щоб раціоналізувати їх розташування і визначити найменші відстані від житла до закладів обслуговування (а отже і розміри мікрорайону)

Застосування "піраміди Маслоу" у містобудуванні

Деякі потреби мешканців радянського міста (наприклад потреба в приватному автомобілі) не забезпечувались

76. Які найважливіші зміни, що відбулись в українських містах в пострадянський період, визначають дослідники?

Дерегуляція міського планування, приватизація житла, державної і муніципальної нерухомості, постання інституту приватної власності та комерціалізація (коммодифікація) міського простору

Символічні зміни у міському просторі, демонтаж радянської символіки та перебудова публічних просторів

Будівництво житла нового типу

77. Назвіть проблеми планування та розвитку пострадянських міст (і зокрема сучасних міст України)

Приватизація міського публічного простору, занепад соціальної та культурної інфраструктури, неконтрольована нова забудова, що не враховує потреб міста та порушує обмеження, відсутність участі громадян у міському розвитку, наслідки деіндустріалізації.

Неконтрольоване спорудження нової промисловості, погані житлові умови працівників, ненормований робочий день

Відсутність місця для спорудження нового дорогого житла, офісів найбільших глобальних корпорацій

78. Що таке “новий урбанізм”

Нові підходи до міського планування

Інтелектуальний рух сучасних архітекторів, які прагнуть створювати міста зручні для життя та виправляти планувальні помилки спричинені субурбанізацією, деіндустріалізацією та іншими процесами

Переселення нових мешканців у містах, що спричиняє їх вибуховий ріст (урбанізацію)

79. Які головні виклики, що заважають нам будувати здорові і цілісні міські спільноти, виділяють представники і представниці “нового урбанізму”?

Житлові мікрорайони багатоповерхового соціального житла, гетто, бідні представники робітничого класу, безхатченки

Адміністративні проблеми

“Розповзання” міста, занепад центральних частин міста через відсутність інвестицій, руйнування історичного міського спадку, розпад традиційних міських спільнот, зростання автомобілізації

80. Якими просторовими одиницями оперують представники і представниці “нового урбанізму”?

Квартал, вулиця, район, місто

Метрополітанізований регіон, коридор, район і сусідство

Мікрорайон, промислова зона, приватний будинок

81. На основі яких принципів має розвиватись якісний міський простір за ідеями “нового урбанізму”?

Планування доступних, живих та зручних публічних просторів, збереження історичної міської забудови, пристосування вулиць і площ для пішоходів, розвиток міського простору за принципами змішаного використання (mixed-use) та багатофункціональності

Будівництво нового багатоповерхового житла та офісів в центрах міст, розвиток автомобільної інфраструктури, приватизація публічних просторів

Планування та будівництво нових промислових міст з розташованими поруч еко-поселеннями

82. Яка з цих установ не є органом місцевого самоврядування?

Сатанівська селищна рада

Київська міська державна адміністрація

Волинська обласна рада

Виконавчий комітет Чортківської міської ради

83. На якому з цих рівнів місцеві ради мають власні виконавчі органи?

На рівні міста, смт, села

На рівні району

На рівні області

На усіх рівнях

84. Яка з цих сфер не належить до власних повноважень органів місцевого самоврядування?

Благоустрій

Утримання житлово-комунального господарства

Ліквідація надзвичайних ситуацій

Розвиток інфраструктури

85. Яка з цих сфер не належить до делегованих повноважень органів місцевого самоврядування?

Середня освіта

Охорона здоров'я

Соціальне забезпечення

Охорона громадського порядку

86. Органи влади якого з цих типів населених пунктів мають найбільше повноважень?

Села та смт

Міста з особливим статусом

Міста районного значення

Міста обласного значення

87. За якою системою відбуваються вибори місцевих рад в Україні?

Пропорційною

Мажоритарною

Змішаною

За жодною з запропонованих

88. Як визначається порядок проходження кандидатів у депутати зі списку політичної партії у місцеву раду?

Всі місця у списку розподіляє партія

Кандидата на першому місці визначає партія; подальші місця у списку кандидати займають відповідно до того, хто з них приніс для партії найбільший відсоток голосів

- Перше місце отримує кандидат, який приніс для партії найбільший відсоток голосів; подальші місця визначає партія
- Усі кандидати займають місця відповідно до того, хто з них приніс для партії найбільший відсоток голосів
89. У яких містах вибори мерів відбуваються у два тури?
- Містах обласного значення
 - Містах з населенням більше 90 тисяч людей
 - Обласних центрах
 - У двадцяти п'яти найбільших містах країни
90. Яка з цих ознак не впливає на наявність права голосу на місцевих виборах в Україні?
- Вік
 - Громадянство
 - Дієздатність
 - Фактичне місце проживання
91. Як часто відбуваються чергові місцеві вибори в Україні?
- Раз на 3 роки
 - Раз на 4 роки
 - Раз на 5 років
 - Раз на 6 років
92. Який з цих критеріїв не є одним з чотирьох обов'язкових критеріїв демократичного політичного режиму за Ларі Даймондом?
- Вільні і чесні вибори
 - Участь громадян у прийнятті рішень
 - Відсутність корупції
 - Права людини
93. На якому з етапів прийняття рішень громадян не потрібно залучати?
- Визначення порядку денного
 - Ухвалення рішення
 - Моніторинг виконання
 - Громадян потрібно залучати на усіх етапах
94. Який з цих ресурсів допомагає надсилати запити на публічну інформацію до органів влади?
- Відкрите місто (opencity.in.ua)
 - Доступ до правди (dostup.pravda.com.ua)
 - Єдиний центр звернень громадян Одеси 1535 (15odessa.ua)
 - Громадянське суспільство і влада (civic.kmu.gov.ua)
95. Чого не дозволяють зробити громадські слухання?

- Провести звіт політиків або чиновників про виконану роботу
Презентувати певні політики чи рішення
Врахувати інтереси усіх зацікавлених груп громадян
Зібрати пропозиції громадян щодо певної проблеми
96. Які питання, відповідно до Конституції, не можуть вирішуватись на місцевому референдумі в Україні?
Вибір кольору фіранок на центральній вулиці міста
Перейменування міст
Проголошення незалежності певних регіонів
Будівництво у місті метрополітену
97. Який з цих механізмів участі є обов'язковим для органів місцевого самоврядування?
Громадська експертиза органу влади
Місцева ініціатива
Консультації з громадськістю
Громадські ради
98. Для регулювання якого з цих механізмів участі не існує профільного закону, а процедура його використання визначається у кожному місті окремо?
ОСББ
ОСН
Звернення громадян
Громадські слухання
99. Який з цих механізмів залучення неможливо сьогодні провести в Україні відповідно до закону?
Місцева ініціатива
Громадська експертиза органу влади
Місцевий референдум
Загальні збори мешканців за місцем проживання
100. Яка з цих процедур не передбачає можливості офлайн-зустрічей представників влади з громадянами?
Громадські слухання під час розробки містобудівної документації
Звернення громадян
Громадська експертиза органу влади
Місцева ініціатива
101. Проведення якого з цих механізмів залучення регламентується законом і не може відрізнитися у різних містах в залежності від Статуту чи рішення міської ради?

Звернення громадян

Громадські слухання

Загальні збори мешканців за місцем проживання

Місцева ініціатива

102. У якому місті вперше виникло учасницьке бюджетування?

Варшава

Афіни

Порту-Алегри

Куала-Лумпур

103. Що найважливіше в учасницькому бюджетуванні?

Інтернет-голосування

Залучення мешканців

Благоустрій міста

Співфінансування

104. Досягнення якої з цих цілей не переслідує учасницьке бюджетування?

Прозорість розподілу міського бюджету

Вирішення проблем, “до яких не доходять руки”

Спрощення і пришвидшення бюджетного процесу

Участь у розподілі бюджету раніше виключених з цього процесу категорій населення

105. Що таке суспільний договір?

система, що забезпечує функціонування основних сфер суспільного життя

домовленість про роль влади та бізнесу у суспільстві

система взаємовідносин між органами влади, громадянами та бізнесом, що складається на певній території

відповідальність влади за розвиток території

106. Що є основним завданням регіонального розвитку на національному рівні?

забезпечення функціонування суспільних систем

забезпечення збалансованого рівня і якості життя між різними регіонами

забезпечення співпраці між регіонами

підвищення добробуту населення на конкретній території

точка у трикутнику відносин влади, громадян та бізнесу

107. Який документ визначає цілі регіонального розвитку?

Конституція України

Державна стратегія регіонального розвитку

Державний бюджет на поточний рік

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

108. З яких компонентів складається модель місцевого розвитку?

Громадянське суспільство – підтримка бізнесу – сильна влада
Підтримка бізнесу – залучення інвестицій – промоція підприємництва

Людський капітал – підтримка бізнесу – привабливість території

Зонування території – промоція бізнесу – громадянське суспільство

109. Яке із визначень найповніше характеризує інституції місцевого економічного розвитку громад?

Добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів

Недержавна організація, головною метою діяльності якої є здійснення благодійної діяльності в інтересах суспільства або категорій осіб

Неполітична динамічна інституція, діяльність якої спрямована на реалізацію стратегічних програм розвитку територій, на які вона поширює свою діяльність

Інституція, яка здійснює діяльність на певній території, має відповідні визначені завдання та функціонує відносно незалежно від інших

110. Яка характеристика НЕ притаманна інституціям місцевого економічного розвитку?

Тимчасовість

Міжсекторність

Націленість на розвиток

Територіальність

111. Ким може бути ініційовано створення ІМЕР?

Владою

Бізнесом

Громадянами

Усіма вищезгаданими сторонами

112. Які функції інституцій місцевого економічного розвитку?

Розвиток інфраструктури

Підтримка малого і середнього бізнесу

Залучення інвесторів

Всі відповіді правильні

Інше

113. Що не стосується компоненту "привабливість території" з моделі розвитку території?

Міжнародне партнерство

Кластери

Венчурний капітал

Громадські простори

114. Які фактори доцільно проаналізувати перед започаткуванням ІМЕР, що матимуть найбільший вплив на її діяльність?

Економічні

Політичні

Географічні

Інституційні

Всі відповіді правильні

115. Період дії бюджету (бюджетний період) в Україні встановлено на строк:

з 1 квітня по 31 березня

з 1 липня по 30 червня

з 1 січня по 31 грудня

з 1 вересня по 31 серпня.

116. Слово «бюджет» походить від англійського «budget» та означає:

доходи, гроші

шкіряний мішок, гаманець

банківський рахунок

обов'язковий грошовий платіж на користь держави.

117. Що є підставою для створення спеціального фонду?

бюджетний кодекс

рішення відповідної ради

Бюджетний кодекс України, Закон «Про Державний бюджет України»

118. Бюджет – це...

план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади протягом бюджетного періоду

план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами влади Автономної Республіки Крим протягом бюджетного періоду

план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду

план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду.

119. Бюджетний період для державного бюджету може бути змінено за особливих обставин, якими є:

введення військового стану

неприйняття Верховною Радою України Закону України «Про Державний бюджет» до 1 січня

оголошення надзвичайного стану в Україні

введення військового та/або надзвичайного стану

120. До бюджетів місцевого самоврядування належать...

бюджет Автономної Республіки Крим

обласні

районні бюджети

бюджети територіальних громад сіл, селищ, міст (у тому числі районів у містах) та їх об'єднань.

121. Принцип повноти бюджету полягає у...

формуванні на реалістичних макропоказниках економічного й соціального розвитку держави та розрахунках надходжень до бюджету та витрат бюджету

тому, що до складу бюджетів включаються всі надходження до бюджетів та витрати бюджетів, що здійснюються відповідно до нормативно-правових актів органів державної влади, органів влади АРК, органів державного самоврядування

відповідності повноважень на здійснення витрат обсягу надходжень до бюджету на відповідний бюджетний період використанні бюджетних коштів на цілі, визначені бюджетним призначенням.

122. Принцип обґрунтованості бюджету полягає у...
використанні бюджетних коштів тільки на цілі, визначені бюджетними призначеннями відповідальності кожного учасника бюджетного процесу за дії або бездіяльність на кожній стадії бюджетного процесу формуванні на реалістичних макропоказниках економічного й соціального розвитку держави та розрахунках витрат і надходжень, що здійснюються відповідно до затверджених методик і правил відповідності повноважень на здійснення бюджетних витрат обсягу надходжень до бюджету на відповідний бюджетний період.
123. Зведений бюджет характеризує...
спеціальний фонд бюджету
бюджети місцевого самоврядування
позабюджетні фонди
сукупність усіх складників бюджетної системи.
124. До основних принципів бюджетного фінансування належать:
безповоротність і цільове спрямування
примусовість і публічність
безвідплатність і контроль
строковість і відповідальність.
125. Зведений бюджет району об'єднує показники...
обласного та міських бюджетів
районного бюджету, бюджетів міст районного підпорядкування, бюджетів селищних і сільських рад бюджетів міст районного підпорядкування бюджетів районів і міст республіканського підпорядкування.
126. Структура бюджетної системи України визначається:
системою економічних відносин, державним та адміністративно територіальним устроєм сукупністю державних фінансових інститутів системою фінансових інститутів та бюджетів різних рівнів адміністративно-територіальним устроєм і побудовою системи органів влади в Україні.
127. Зведений бюджет міста з районним поділом включає показники...
бюджетів районів у місті

міського бюджету та бюджетів районів у місті
бюджетів районів і міст обласного підпорядкування
міського бюджету та бюджетів районів і міст
республіканського підпорядкування.

128. Бюджетний кодекс визначив такі стадії бюджетного процесу:

складання проекту бюджету, розгляд та прийняття бюджету
виконання бюджету
підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету
усі відповіді правильні.

129. Бюджетний процес – це...

регламентований бюджетним законодавством процес
складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів
регламентований бюджетним законодавством процес
складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів,
звітування про їх виконання

регламентований бюджетним законодавством процес
складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів,
звітування про їх виконання, а також контролю за
дотриманням бюджетного законодавства
регламентований бюджетним законодавством процес
складання, розгляду, затвердження бюджетів та контролю за
дотриманням бюджетного законодавства.

130. На всіх стадіях бюджетного процесу здійснюється...

аналіз бюджетного законодавства
облік усіх надходжень до державного та місцевих бюджетів
контроль за дотриманням бюджетного законодавства, аудит
та оцінка ефективності управління бюджетними коштами
підготовка пропозицій щодо ефективності використання
бюджетних коштів.

131. Який орган готує та подає до Верховної Ради України
висновки про виконання закону про Державний бюджет України з
оцінкою ефективності управління коштами державного бюджету, а
також пропозиції щодо усунення порушень?

Кабінет Міністрів
Адміністрація Президента
Рахункова палата
Міністерство фінансів України.

132. Яке головне призначення Державної казначейської служби України?

подання інформації про суми надміру сплачених грошових зобов'язань платників податків
підготовка проекту Закону «Про Державний бюджет України»
казначейське обслуговування бюджетних коштів
підписання Закону «Про Державний бюджет України».

133. Скільки форм співробітництва територіальних громад передбачає чинний Закон України «Про співробітництво територіальних громад»?

три
чотири
п'ять
шість

134. Хто може бути ініціаторами співробітництва територіальних громад?

сільський, селищний, міський голова
депутати сільської, селищної, міської ради
члени територіальної громади у порядку місцевої ініціативи
місцеві громадські організації у порядку місцевої ініціативи

135. Навколо великих міст прискорено відбувається забудова та збільшується населення у сільських територіальних громадах, що породжує значні проблеми у формуванні та використанні інфраструктури міста та цих громад. Яким чином, на ваш погляд, можна вирішувати ці проблеми?:

Ухвалити та застосовувати новий закон «Про агломерації»

Створити агломерацію

Започаткувати співробітництво територіальної громади міста та сусідніх громад в межах чинного законодавства

Звернутись до Верховної Ради України про розширення меж великого міста і включити до нього навколишні населені пункти

136. Що заважає сьогодні активно використовувати інструменти співробітництва територіальних громад?

Відсутність необхідного законодавства

Складні процедури започаткування співробітництва

Відсутність довіри між потенційними учасниками співробітництва

Тиск з боку районних рад та\чи адміністрацій

137. В Україні поширеними є різні ініціативи та організації, спрямовані на виведення поняття «територіальна громада» за межі законодавства. Однією з таких ініціатив є рух так званих «Реєстраторів громад». Які дії організацій, створених у рамках цього руху є законними:

- Загальні збори учасників
- Реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності
- Видача номерних знаків на автомобілі
- Реєстрація людини

138. Кого сьогодні можна було б віднести до основних супротивників реформи:

- Популісти
- Районні ради
- Великі агрохолдинги
- «реєстратори територіальних громад»
- Всі варіанти правильні

139. Основні виклики, які постали перед реформою, що потребують першочергового вирішення:

- Ослаблення районів, у яких уже створено ОТГ
- Зростання диспропорцій у розвитку між ОТГ та не об'єднаними сільськими, селищними радами
- Зростання доходів місцевих бюджетів
- Відсутність права органів місцевого самоврядування ОТГ створювати містобудівну документацію на всю територію громади

140. Перший етап реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади планується завершити із:

- Прийняттям змін до Конституції
- Прийняттям закону «Про префекти»
- Ухваленням законів про засади адміністративно-територіального устрою України та затвердженням адміністративно-територіального устрою кожної області
- Прийняттям проекту закону щодо передачі об'єднаним територіальним громадам повноважень з управління земельними ресурсами на усій території громади

141. Децентралізація в Україні підійшла до свого апогею. На початок 2018 року більше половини територіальних громад України, що існували до початку реформи будуть об'єднані у спроможні територіальні громади, яким передано значні повноваження та

ресурси для їх розвитку. Коли, на ваш погляд, найбільш логічно має бути завершено перший етап реформи – утворення ОТГ?

В 2018 році

В 2022 році

До чергових місцевих виборів

142. Раціональне рішення ухвалюється для:
досягнення максимально можливого результату
досягнення мінімальних затрат
досягнення максимального результату мінімальними
затратами
143. Обмеження раціонального рішення пов'язані з:
браком необхідних ресурсів
неможливістю точного прогнозу результатів і наслідків
рішення
інституційною структурою органів ухвалення рішень
144. Джерелом політичної влади є:
реєстр політичних партій, що формується в Міністерстві
юстиції
суспільство
держава
145. Розвиток нації визначається:
державною владою
громадськими організаціями
політичною владою
146. У процесах національного розвитку держава відіграє роль:
стабілізатора
двигуна
контролера
147. СРСР розпався через:
економічні негаразди
підривну діяльність іноземних спецслужб
появу нових політичних акторів у системі ухвалення рішень
148. Політична влада є:
ресурсом для розвитку нації
інструментом розвитку нації
результатом розвитку нації
149. Політична партія в разі перемоги в умовах
багатопартійності може:

- частково виконати свою політичну програму в залежності від позицій інших політичних акторів
повністю виконати свою політичну програму, якщо хоче відмовитися від виконання своєї політичної програми під приводом браку ресурсів
150. У СРСР Комуністична партія:
визначала кадрову політику держави
визначала економічну політику держави
визначала всю сукупність державних політик
151. Політичне підприємництво - це:
явище, притаманне лише олігархічній владі
явище, що спостерігається в демократичних країнах
галузь національної економіки
152. Політична влада належить:
в кінцевому рахунку – всьому суспільству
державній владі
лише політичним партіям
153. Моделі розподілу політичної влади відрізняються між собою:
кількістю акторів політичної влади
способом ухвалення політичних рішень
стосунками між законодавчою, політичною та судовою владою
154. Монополізм як модель розподілу політичної влади характеризується:
домінуванням однієї політичної партії над всіма іншими партіями
виключно існуванням однієї політичної партії
присутністю економічних монополістів у державній владі
155. В умовах монополізму головну роль в державі відіграє:
судова гілка влади
законодавча гілка влади
виконавча гілка влади
156. Пліуралізм як модель розподілу політичної влади:
забезпечує ухвалення політичних рішень в інтересах всього суспільства
забезпечує ухвалення політичних рішень в інтересах однієї або кількох політичних партій

ухвалює політичні рішення, як правило, під тиском виконавчої влади

157. Політична система України в період 1996-2004 років найкраще описується моделлю:

монополізму
елітизму
плюралізму

158. В умовах елітизму політичний процес відбувається: переважно всередині політичної системи і не залучає громадянське суспільство переважно між законодавчою й виконавчою владою і не залучає судову гілку влади переважно всередині законодавчої влади без впливу інших гілок влади

159. Політичні процеси в Україні у 2010-2012 роках найкраще описує:

монополізм
елітизм
плюралізм

160. Політичні корпорації: будуються на основі економічних корпорацій для задоволення інтересів окремих бізнес-груп виникають навколо комплексних підходів до вирішення суспільних проблем обов'язково контролюються транснаціональними корпораціями

161. В умовах неокорпоративізму: політична влада контролює всі гілки державної влади політична влада є залежною від виконавчої гілки державної влади політична і державна влада діють незалежно одна від одної

162. Проблема політики – це: суспільні конфлікти нереалізовані можливості і те, і те, а також незадоволені потреби та несправджені очікування

163. Хто є джерелом проблем: надмірні повноваження президента країни й уряду

- суперечність між нормами закону й нормами суспільної моралі
протести громадян проти політики влади
164. Бідність – це:
суспільна проблема
проблема політики
проблемна ситуація
165. Властивістю політики НЕ є:
штучність
інтенсивність
динамічність
166. Проблема політики визначається як:
дійсна
можлива
імовірна
167. Комплексність проблеми політики проявляється у:
тісному зв'язку проблеми в одній галузі суспільного життя з проблемами в інших галузях
боротьбі політичних інститутів за ресурси для вирішення своїх проблем
участі кількох або всіх фракцій законодавчого органу у виробленні рішення
168. Порядок денний формується:
виключно політичними партіями
різною мірою всіма політичними й соціальними акторами процесу ухвалення політичних рішень
Кабінетом Міністрів
169. Суспільні проблеми потрапляють до порядку денного політичної системи:
завжди
за кабарі народним депутатам
ті проблеми, важливість і можливість вирішення яких доведена
170. У моделі «кошика для сміття»:
рішення ухвалюються завжди при співпадінні принаймні двох потоків
рішення ухвалюються лише при співпадінні всіх трьох потоків за умови відкриття «вікна можливостей»
171. «Вікно можливостей» може бути відкрито:

указом Президента країни

критичною економічною чи суспільно-політичною ситуацією з'їздом правлячої партії чи фракції

172. Заходи політики (альтернативи) розробляються:

лише виконавчою владою і подаються на затвердження законодавцям

незалежними аналітичними установами й організаціями всіма акторами політичного процесу і громадянським суспільством

173. Хто є джерелом формування альтернатив:

лише безпосередній керівник

політична програма партії, до якої належить розробник різні урядові й неурядові організації

174. До критеріїв вибору з кількох альтернатив НЕ належить:

ефективність

доцільність

адекватність

175. Аналіз оптимальної ефективності базується на:

максимальному результату при мінімальних затратах

максимальному результату при однакових затратах

мінімальних затратах при однаковому результату

176. Справедливість за критерієм Парето - це:

максимізація індивідуального добробуту

захист мінімального добробуту

максимізація чистого добробуту

177. Справедливість за критерієм Роулза - це:

максимізація перерозподільного добробуту

максимізація чистого добробуту

максимізація індивідуального добробуту

178. Критерій здатності до реагування передбачає перевірку альтернатив на предмет:

досягнення найвищого результату

вирішення чи принаймні послаблення проблеми політики

досягнення поставлених цілей

179. Економічна раціональність при виборі альтернатив передбачає:

орієнтацію на мінімальні витрати і максимальні здобутки

орієнтацію на дотримання законів в економіці

орієнтацію на підвищення доходів домогосподарств

180. При розгляді юридичної раціональності доцільно обирати альтернативу:

- яка не вимагає зміни діючого законодавства
- яка не вимагає узгодження з Міністерством юстиції
- яку підтримала Венеціанська комісія

181. У соціальному аспекті розумно вибрати альтернативу:

- проти якої не виступатиме середній клас
- яка не викличе масових протестів
- яка узгоджена з Міністерством соціальної політики

182. Нормативне майбутнє прогнозується шляхом:

- проекування
- припущення
- передбачення

183. Ймовірне майбутнє прогнозується шляхом:

- проекування
- передбачення

припущення

184. Потенційне майбутнє прогнозується шляхом:

- припущення
- проекування
- передбачення

185. Що НЕ є об'єктом прогнозування у політиці?

- зміст нової політики
- зміст діючої політики
- поведінка стейкхолдерів

186. Екстраполяція тенденцій базується на:

- ретродуктивній логіці
- індуктивній логіці
- дедуктивній логіці

187. Теоретичні припущення спрямовані на:

- визначення майбутніх станів системи на основі теоретичних закономірностей
- визначення майбутніх станів системи на основі емпіричних знань про поточний і минулі стани
- визначення майбутніх станів на основі соціологічних опитувань

188. Ретродуктивна логіка допомагає спрогнозувати:

- майбутній стан системи

- способи і шляхи досягнення заданого стану системи у майбутньому
- поведінку акторів і цільових груп після впровадження політики
189. Свідченням наближення катастрофи є:
лінійна тенденція змін параметрів системи
нелінійна циклічна зміна параметрів системи
нелінійна поступальна зміна параметрів системи
190. Який логічний аргумент описує сукупність таких подій:
Підвищення пенсійного віку веде до зменшення видатків з пенсійного фонду і підвищення безробіття серед молоді.
конвергентний
дивергентний
циклічний
191. Який логічний аргумент описує сукупність таких подій:
Емісія грошей центральним банком спрямована на підвищення заробітної плати, внаслідок чого можуть вирости ціни, впасти реальні доходи населення, початися протести, для заспокоєння яких потрібні будуть додаткові гроші
циклічний
послідовний
дивергентний
192. Моніторинг політики потрібен для:
прогнозування поведінки стейкхолдерів
отримання інформації про причини і наслідки публічної політики
інституційного забезпечення політичного процесу
193. Моніторинг виконує функцію:
кадрового забезпечення заходів політики
суспільного аудиту заходів політики
прогнозування майбутніх станів системи
194. Суспільний експеримент здійснюється для:
перевірки правильності обраних заходів політики
дослідження поточного стану суспільних груп
перевірки можливих наслідків здійснення нової політики
195. При відстежуванні суспільних систем необхідно встановити:
перелік індикаторів для визначення динаміки стану системи
перелік відповідальних за вимірювання
перелік ресурсів для здійснення політики

196. Моніторинг використовується:
лише на етапі після ухвалення рішення про нову публічну політику
на етапі прогнозування наслідків політики
на всіх етапах вироблення, ухвалення і впровадження політики
197. Оцінювання відрізняється від моніторингу:
орієнтацією на матеріальні ресурси
орієнтацією на цілі політики
орієнтацією на цінності, що лежать в основі політики, та їх відповідність суспільним цінностям
198. До критеріїв оцінювання належать:
ефективність, комплексність, ієрархічність
результативність, справедливість, відповідність
адекватність, порядок, експертне знання
199. Псевдооцінювання здійснюється:
лише органами вироблення й впровадження політики
в залежності від конкретних завдань можуть залучатися інші інститути, головне – визначити, наскільки відповідними рішенням є дії зовнішніх структур
для пошуку винних у провалі політики
200. Формальне оцінювання:
не піддає сумніву процес і результат вироблення політики й шукає винних у невдачах у конкретному здійсненні
не піддає сумніву базові основи політики, але перевіряє на правильність вироблені й затверджені заходи та їх виконання
піддає сумніву цілі, цінності й заходи, що лежать в основі політики
201. Теоретичне оцінювання рішень характерне для:
урядових органів
запрошених урядовими органами експертів
незалежних експертів
202. Коли запропоноване втручання уряду необґрунтоване, незалежно від того, як регулюються ринки?
Коли вона виходить за межі традиційної роботи державних службовців
Коли є справжня ринкова невдача
Коли такі дії не можуть покращити громадські заходи
Коли результати політики включають невизначеність

203. Втручання держави часто вказується при наявності якого економічного явища?

- Економічного зростання
- Ринкові невдачі
- Ідеальна конкуренція
- Економіка постачання

204. Які переваги "кількісного визначення проблеми"?

- Це допомагає буферизувати проблему політично зі статистикою
- Воно допомагає перевіряти гіпотези та визначати прогрес
- Це гарантує, що різноманітні зацікавлені сторони побачать, що їх перспективи підтверджені
- Це гарантує, що аналітик залишатиметься об'єктивним у всіх випадках

205. Який процес рекомендується як шлях до вирішення соціальних проблем?

- Спільне залучення різних зацікавлених сторін для створення власних політичних підходів
- Консультавання експертів з питань морально-ціннісних питань
- Аналіз результатів альтернативних стратегій лише з точки зору їх впливу на нерівність
- Захист державних установ від критики та зменшення бюджету

206. Правда чи помилка, і чому?: Аналітик з питань політики повинен намагатися вирішувати соціальні проблеми, такі як расовий поділ відразу, а не поступово.

- ТАК, коли соціальна проблема є критично важливою, державна політика повинна вирішувати цілком невірну
- ТАК, поступове вирішення проблеми, часто буває надто повільним
- ПОМИЛКА, державна політика, як правило, шукає поступового поліпшення, навіть якщо вона не сприяє соціальному прогресу
- ПОМИЛКА, nereагування на всі види дискримінації не є рисою соціальної справедливості

207. Яка різниця між даними та інформацією?

- Дані виключають багато фактів; інформація є чимось "мислячим"
- Дані є кількісними, тоді як інформація є якісною
- Дані складаються з фактів про світ, тоді як інформація складається з даних, які мають сенс

Дані просто інше слово для інформації; вони майже однакові

208. Політичний аналітик повинен

Зважити витрати на збір доказів проти його вірогідної вартості для аналізу

Зберегти якомога більше доказів, перш ніж продовжити політичний аналіз

Зберегти якомога більше інформації, перш ніж продовжити політичний аналіз

Зважити інформацію проти даних

209. Зібраних доказів не слід використовувати

Намалюйте аналогії між подібними секторами

Опитування щодо попередніх рішень

Вирішіть проблему, не замислюючись про контекст

Оцінити визначення проблеми

210. Якою є одна з причин, чому ми повинні розглянути питання "нічого не робити" ("продовження існуючих тенденцій") як корисну альтернативу?

Уряд завжди може зробити все краще

Уряд завжди може погіршувати ситуацію

Потужні політичні сили можуть віддати перевагу статус-кво

Поточні тенденції завжди покращуються на власному рівні

211. Яка альтернатива політики повинна бути завжди включена в аналіз?

Ліквідація всіх правил

Нехай поточні тенденції залишаються

Дозволити вільному ринку диктувати політику уряду

Пряме державне забезпечення товарів чи послуг, скасування приватизації

212. Які чинники можуть вплинути на соціальні наслідки, навіть якщо уряд не прийме нової політики та замість цього зможе продовжувати всі поточні тенденції?

Зміна політики

Бізнес-цикли

Зміна демографічних показників

Зміна технологій

Все вищевказане

213. Причинно-наслідкова модель допомагає в побудові всіх альтернатив і

Пропонує можливі точки втручання

Дає швидкі рекомендації

Позначає найважливіші критерії

Доводить, що ваша оригінальна проблема була правильною

214. Яка категорія мікроекономіки дає теоретичну основу для багатьох політичних течій?

Дилема в'язниці

Макроекономіка

Помилки ринку

Загальна рівновага

215. Чому "найкращі практики" є проблематичною концепцією?

Вона передбачає, що політика легко переносити в часі та місці

Це передбачає перевагу однієї політики, як правило, не доводячи, що перевага з адекватним вивченням

Це ігнорує нові події, оскільки ці практики були останнім часом проаналізовані та оголошені "найкращими"

Все вищевказане

216. Визначення вихідного наміру за існуючою політикою є корисним, оскільки: (виберіть декілька елементів).

Попереднє законодавство є причиною майже кожної проблеми, але воно ніколи не змінюється

Обставини, можливо, змінилися

Ті самі люди, які розробили поточну політику, зараз аналізують її

Аналіз політики є "ітеративним", тобто він повторює те, що раніше робили люди

"Нічого не робити" і залишити поточну політику, тому що первісна мета є актуальною

217. Це добре "моделювати" проблему, яку ви визначили, оскільки: (обрати декілька).

Моделювання передбачає розуміння того, що робить проблеми гірше

Моделювання потрібно виконувати лише раз на одну політичну адміністрацію

Статистичні результати є ненадійними, що робить моделювання необхідним

Проблеми "моделі" виявляють "моделльні" рішення

Моделювання фокусується на ключових елементах проблеми

218. Який з наведених нижче критеріїв найбільш тісно пов'язаний з тим, як обрані посадові особи могли б голосувати за схвалення виконання певної альтернативи?

- Політична доцільність
- Адміністративна ефективність
- Ефективність розподілу ресурсів
- Справедливість щодо постраждалих популяцій

219. Коли уряд хоче контролювати споживання певних товарів та послуг, яку ринкову функцією він не може точно імітувати?

- Встановлення бажаної суміші продуктів
- Застосовуючи фактичні смаки та переваги споживачів
- Визначення правильних цін
- Все вищевказане

220. Які характеристики маяка стають яскравим прикладом суспільного блага?

Його світло яскраво світить, щоб допомогти судам уникати нещасних випадків

Знаючи, що там, інвестує уряд, щоб інвестувати в морсько-риболовний захист невірно

Будь-хто, хто бачить маяк, може використовувати його, і світло, яке він робить, не "вичерпується" будь-яким споживачем

Маяки дуже корисні для національної оборони

221. Що найчастіше досліджує аналітик, коли стикається з компромісами?

- Визначення проблеми
- Критерії
- Результати
- Альтернативи

222. Які методичні етапи характеризують восьмиетапний аналіз? Обрати декілька.

- Ітераційний
- Визначення обсягу
- Аналітичний
- Калібрування
- Реалізація
- Звітність

223. Адвокація – це синонім слова:

- Юриспруденція

Лобізм

Активізм

224. Адвокатувати можна:

- На місцевому рівні
- На національному рівні
- На міжнародному рівні
- На всіх рівнях

225. Сфери життєдіяльності, де люди не можуть адвокатувати свої права на місцевому рівні:

- Медицина
- Освіта
- Якість доріг
- ЖКГ
- Національна безпека
- Захист тварин
- Перейменування вулиць

226. Дізнатися у місцевої влади про рішення, плани та бюджети можливо:

- Через запит на інформацію
- Через колективне звернення мешканців будинку
- Телефоном
- В житлово-комунальній компанії, що обслуговує ваш будинок

227. Щоб вирішити свою проблему на місцевому рівні або дізнатися інформацію потрібно:

- Йти від найнижчого чиновника до найвищого
- Йти від найвищого чиновника до найнижчого

228. Публічний тиск навколо суспільної проблеми створюється:

- Акціями прямої дії
- Заявами та зверненнями
- Електронними петиціями
- Публікаціями у ЗМІ
- Всіма переліченими інструментами

229. Губернатору доведеться реагувати у разі:

- Чуток щодо його бездіяльності
- Протестів та акцій перед його адміністрацією
- Поодиноких звернень до нього

230. Публічний тиск передбачає, що про вашу проблему:

- Говорять сусіди та друзі
- Говорять в соціальних мережах

Говорять журналісти на місцевому або національному рівні

231.Проблему, про яку ви розповідаєте журналістам під час публічних акцій, потрібно:

Пояснювати візуальними символами

Показувати як театральні вистави

Підтверджувати документами

232.В адвокації головне:

Правильно визначити мету та осіб, від яких залежить вирішення вашої проблеми

Залучення односторонців

Увага медіа

Особисте знайомство з чиновниками на місцевому рівні

233.Ресурси на розвиток об'єднаної територіальної громади можна отримати з різних джерел, відзначте їх:

Державний бюджет України (Державний фонд регіонального розвитку)

Субвенція з державного бюджету об'єднаним територіальним громадам на розвиток інфраструктури

Субвенція на соціально-економічний розвиток окремих територій

Державний бюджет України (Державний фонд регіонального розвитку),

234.Від чого залежить горизонтальне вирівнювання місцевих бюджетів ОТГ?

Від рівня податку на прибуток юридичних осіб, зареєстрованих у громаді

Від прогнозних розрахунків Міністерства фінансів України закріплених доходів місцевих бюджетів

Від рівня надходжень на одного жителя податку на доходи фізичних осіб

Від обсягу делегованих повноважень, закріплених за кожним органом місцевого самоврядування

235.Державна підтримка новоствореним ОТГ на формування власної інфраструктури має надаватись протягом:

5 років

3 років

До закінчення етапу добровільного об'єднання

1 року

236. Хто визначає перелік проектів і програм, які можуть фінансуватись за рахунок Державного фонду регіонального розвитку від регіону:

Народні депутати України, обрані в цьому регіоні

Мінрегіон

Мінфін

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольські міські державні адміністрації

органи місцевого самоврядування територіальних громад

237. Який обсяг коштів для Державного фонду регіонального розвитку визначає Бюджетний кодекс України?

Не менше 1% обсягу видатків Державного бюджету

1% видатків Державного бюджету

Не менше 1,5% обсягу доходів Державного бюджету

Не менше 1% обсягу доходів загального фонду Державного бюджету

Не менше 0,5% обсягу надходжень до Державного бюджету

238. Обов'язковими документами ОТГ для використання коштів субвенції на формування інфраструктури є:

Генеральні плани населених пунктів

План соціально-економічного розвитку громади

Стратегія розвитку громади і просторовий план

Статут громади

Стратегія розвитку громади

239. Які з перелічених нижче вимог є складовими розумної організації життєвого простору?

Люди отримують доступ до основних благ та послуг, які є публічними, у максимально зручний спосіб

Центри міст, селищ та сіл мають бути розумно спланованими та комфортним для людини

Землі громади мають бути продані за максимально можливу ціну

Землі, які знаходяться у межах громади мають використовуватись максимально ефективно і бути збереженими для майбутніх поколінь

240. Які з перелічених нижче ресурсів не можна компенсувати іншими?

Бюджет

Земля

Майно

Час

241. На що в першу чергу варто використовувати зовнішні ресурси, які залучає громада?

На ремонт клубу

На заміну вікон в бюджетних установах

На удосконалення інфраструктури, що збільшує капіталізацію комунальної землі та майна

На підвищення кваліфікації працівників органів місцевого самоврядування

242. Під стратегічним плануванням розвитку територіальної громади міста розуміється

системна технологія визначення узгодженого з основними суб'єктами міського розвитку бажаного майбутнього стану території з урахуванням внутрішнього потенціалу та зовнішнього середовища і дій щодо досягнення цього майбутнього, на реалізації яких концентруються зусилля та ресурси.

нормативно-правові документи, які створюють правову базу щодо запровадження стратегічного планування територіального розвитку

особливості участі у процесі формування стратегії розвитку регіону юридичних осіб, розміщених на його території, та населення.

визначення бажаного теперішнього стану території з урахуванням внутрішнього потенціалу та зовнішнього середовища і дій щодо досягнення цього майбутнього, на реалізації яких концентруються зусилля та ресурси.

243. До найважливіших власних повноважень виконавчих органів міських рад НЕ належать:

підготовка програм соціально-економічного та культурного розвитку міста, цільових програм з інших питань самоврядування, подання їх на затвердження відповідної міської ради, організація їх виконання

забезпечення збалансованого економічного та соціального розвитку відповідної території, ефективного використання природних, трудових і фінансових ресурсів

складання балансу фінансових, трудових ресурсів, грошових доходів і видатків, необхідних для управління соціально-економічним і культурним розвитком території
попередній розгляд планів використання природних ресурсів місцевого значення на відповідній території, внесення пропозиції щодо розміщення, спеціалізації та розвитку підприємств і організацій незалежно від форм власності
визначення ролі і місця органів місцевої влади у формуванні стратегії розвитку

244. Довгострокові прогнози і програмні документи визначають напрями розвитку, стратегічні цілі та структурні пропорції економіки і соціальної сфери.

на основі довгострокових і визначають умови соціально-економічного розвитку, напрями дій та заходи на середньострокову перспективу з метою досягнення стратегічних цілей

цілі, умови розвитку та відповідні заходи на наступний рік.

245. Середньострокові прогнози і програмні документи розробляються

для напрямів розвитку, стратегічні цілі та структурні пропорції економіки і соціальної сфери.

на основі довгострокових і визначають умови соціально-економічного розвитку, напрями дій та заходи на середньострокову перспективу з метою досягнення стратегічних цілей

для встановлення цілей, умов розвитку та відповідних заходів на наступний рік.

246. Короткострокові прогнози і програмні документи розробляються на основі

направів розвитку, стратегічних цілей та структурних пропорцій економіки і соціальної сфери.

довгострокових і визначають умови соціально-економічного розвитку, напрями дій та заходи на середньострокову перспективу з метою досягнення стратегічних цілей

цілей, умов розвитку та відповідних заходів на наступний рік.

247. До першого базового етапу стратегічного планування міста слід віднести діагностику початкових умов територіального розвитку, а саме:

- аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища

- визначення тенденцій розвитку та головних проблем, так званих "зон уваги"
- виявлення потенційних зовнішніх можливостей території та зовнішніх загроз у процесі їх використання
- з визначенням бажаної майбутньої моделі розвитку територіальної громади
- з розробкою базової концепції стратегічного розвитку та довгострокових пріоритетів на основі ретельного аналізу.
- розробку конкретних щорічних планів дій, які б забезпечували реалізацію визначеної стратегії у життя
- моніторинг виконання плану дій та зміну зовнішньому та внутрішньому середовищі з метою коригування обраних напрямів у разі

248. Другий етап стратегічного планування міста включає:

- аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища
- визначення тенденцій розвитку та головних проблем, так званих "зон уваги"
- розробку конкретних щорічних планів дій, які б забезпечували реалізацію визначеної стратегії у життя
- моніторинг виконання плану дій та зміну зовнішньому та внутрішньому середовищі з метою коригування обраних напрямів у разі
- розробку базової концепції стратегічного розвитку та довгострокових пріоритетів на основі ретельного аналізу.

249. Третій етап стратегічного планування міста включає:

- розробку конкретних щорічних планів дій, які б забезпечували реалізацію визначеної стратегії у життя
- оцінку слабких та сильних сторін внутрішнього розвитку території
- аналіз конкурентоспроможності порівняно з іншими територіями.
- аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища
- визначення тенденцій розвитку та головних проблем, так званих "зон уваги"

250. Схема планування території необхідна для

Територія України

Території адміністративно-територіальних одиниць регіонального рівня (Автономна Республіка Крим, область, адміністративний район) та їх окремих частин

Території населених пунктів (місто, селище міського типу, сільське поселення)

Території районів, мікрорайонів та кварталів у межах населеного пункту

251. У міських програмах охорони навколишнього природного середовища з метою забезпечення їх ефективності висвітлено такі основні питання:

захист повітряного басейну від забруднення

захист водного басейну

захист і збереження земельних ресурсів

створення умов для розвитку транспорту

розвиток атомної та не відновлювальної енергетики

252. Рівень використання трудових ресурсів НЕ визначається:

зайнятістю у громадському виробництві (відношення чисельності працівників, які беруть участь у громадському виробництві, до їх загальної чисельності)

ступенем повноти використання фонду робочого часу

працівників у громадському виробництві

тривалістю сезонності праці

наявністю нелегальних трудових мігрантів

253. Повнота включення в суспільне виробництво активної частини населення означає

Зайнятість населення

Працевлаштування

Рівень безробіття

Рівень економічного розвитку

254. Безробіття, зумовлене відсутністю робочих місць, що відповідає кваліфікації безробітних фахівців

вимушене безробіття

структурне безробіття

технологічне безробіття

циклічне безробіття

приховане безробіття

255. Визнання фіскальної і монетарної політики як стимуляторів розширення ефективного сукупного попиту, оскільки ринкова економіка не може автоматично досягати рівноваги шляхом забезпечення повної зайнятості, це

Кейнсіанська теорія зайнятості

Марксистська теорія зайнятості

Класична теорія зайнятості

Універсальна теорія зайнятості

256. Вимоги до адміністративно-територіального устрою включають:

повсюдність юрисдикції органів влади як у системі органів виконавчої влади, так і самоврядування
розподіл повноважень між рівнями здійснюється за принципом субсидіарності
міжрівневі пропорції мають задовольняти умови територіальних громад
відповідність європейській системі NUTS.
відповідність американській системі DUNS.

257. NUTS-1 це:

від 3 млн до 7 млн жителів – утворення, що може розглядатись як державне чи субнаціональне
від 800 тис. до 3 млн жителів – регіональне утворення, в європейській класифікації – регіон. Саме вони отримують найбільше коштів з європейських структурних фондів регіонального розвитку.
від 150 тис. до 800 тис. жителів – субрегіональне утворення, проміжне між базовою адміністративно-територіальною одиницею та регіоном

258. Створення районів та міст-районів має такі переваги

Управління в місті концентрується в єдиній міській раді, що дає можливість здійснювати чітку ідентифікацію відповідальних за рівень надання послуг.

Гарантування певної якості послуг для громадян міста.

Проведення заходів не вимагає великих капіталовкладень, роз'яснювальної роботи

Великий рівень міжбюджетних трансфертів з бюджетів сусідніх районів до міста-району як компенсація за надання соціальних послуг, передусім, з охорони здоров'я.

Ускладнення взаємовідносин між органами самоврядування на рівні району, міста-району та державної адміністрації на рівні департаменту.

Зменшення рівня універсальності АТО, особливо за площею, що погіршує вироблення єдиної трансфертної політики.

259. Громади мають такий набір установ та функцій

Загальна освіта: школи I-III ступенів, початкові та восьмирічні школи, дошкільна освіта, позашкільна освіта
охорона здоров'я: первинна медична допомога – амбулаторії, фельдшерсько-акушерські пункти
культура: клуби, бібліотеки, Будинки культури
освіта – школи-інтернати загального профілю
охорона здоров'я – вторинна медична допомога, стаціонарні лікарні широкого профілю, стоматологічні поліклініки, ветеринарна допомога
культура: музичні школи та школи естетичного виховання

260. Райони (субрегіони) мають такий набір установ та функцій
освіта – школи-інтернати загального профілю
охорона здоров'я – вторинна медична допомога, стаціонарні лікарні широкого профілю, стоматологічні поліклініки, ветеринарна допомога

культура: музичні школи та школи естетичного виховання

Загальна освіта: школи I-III ступенів, початкові та восьмирічні школи, дошкільна освіта, позашкільна освіта
охорона здоров'я: первинна медична допомога – амбулаторії, фельдшерсько-акушерські пункти
культура: клуби, бібліотеки, Будинки культури

261. При визначенні меж громад доцільно дотримуватись таких рекомендацій:

існуючі сільські ради, як найбільш стійкі утворення, небажано розривати

межі областей змінюються тільки в особливих випадках, якщо необхідно виконати умову нерозривності області як АТО

межі громад можуть пересікати існуючі межі районів, якщо при цьому поселення опиняються ближче до центрів громад вивченні ареалів тяжіння основних міст – передусім трудових та інших зв'язків населення

аналізі соціально-культурної забезпеченості міст різного рангу для виконання функцій адміністративних центрів у вузлових районах

рішенні комплексу соціально-географічних завдань, що містить виявлення культурно-географічних розбіжностей у країні, регіоналізму, територіальних розбіжностей в умовах та рівні життя, бар'єрності існуючих адміністративних кордонів тощо.

262. "Італійська" модель політики регіонального розвитку
- Створення робочих місць
 - Перенесення уваги від розвинутих до відсталих регіонів
 - Цільові державні інтервенції у відсталі регіони
 - Створення робочих місць та доступ до товарних ринків
 - Посилення доступу виробників з відсталих регіонів до ринків у розвинутих регіонах
 - Спрямованість державних інвестицій у об'єднуючу регіони інфраструктуру
 - Підготовка працівників для отримання роботи де це можливо
 - Інтеграція відсталих та розвинутих регіонів
 - Розвиток інституцій та об'єднуючої інфраструктури
263. "Іберійська" модель політики регіонального розвитку
- Створення робочих місць
 - Перенесення уваги від розвинутих до відсталих регіонів
 - Цільові державні інтервенції у відсталі регіони
 - Створення робочих місць та доступ до товарних ринків
 - Посилення доступу виробників з відсталих регіонів до ринків у розвинутих регіонах
 - Спрямованість державних інвестицій у об'єднуючу регіони інфраструктуру
 - Підготовка працівників для отримання роботи де це можливо
 - Інтеграція відсталих та розвинутих регіонів
 - Розвиток інституцій та об'єднуючої інфраструктури
264. "Ірландська" модель політики регіонального розвитку
- Створення робочих місць
 - Перенесення уваги від розвинутих до відсталих регіонів
 - Цільові державні інтервенції у відсталі регіони
 - Створення робочих місць та доступ до товарних ринків
 - Посилення доступу виробників з відсталих регіонів до ринків у розвинутих регіонах
 - Спрямованість державних інвестицій у об'єднуючу регіони інфраструктуру
 - Підготовка працівників для отримання роботи де це можливо
 - Інтеграція відсталих та розвинутих регіонів
 - Розвиток інституцій та об'єднуючої інфраструктури
265. Метою плану залучення зацікавлених сторін є...
визначення стратегії залучення зацікавлених сторін проекту,
яка передбачає заходи, необхідні для розроблення

змістовного залучення на всіх етапах планування, реалізації, моніторингу та завершення проекту
визначення стратегії залучення зацікавлених сторін проекту, яка передбачає заходи, необхідні для розроблення змістовного залучення на всіх етапах планування, реалізації, моніторингу та завершення проекту - правильно визначення і пом'якшення будь-яких соціальних ризиків, пов'язаних з реалізацією НКПВУ

максимізування позитивних наслідків НКПВУ для кінцевих бенефіціарів

затвердження та реалізація Плану соціального менеджменту та Плану залучення зацікавлених сторін на національному рівні та на рівні локальних субпроектів

вимірювання рівня досягнення цілей з соціального менеджменту та взаємодії із зацікавленими сторонами НКПВУ

266.Оберіть перелік заходів, які мають проводитися на етапі планування:

ідентифікація зацікавлених сторін, аналіз їх проблем та інтересів, врахування зворотнього зв'язку, залучення

консультування, ідентифікація зацікавлених сторін, врахування зворотнього зв'язку, пропонування системи розбудови спроможності, залучення

ідентифікація зацікавлених сторін, аналіз їх проблем та інтересів, вироблення інструментів залучення

ідентифікація зацікавлених сторін, аналіз їх проблем та інтересів, пропонування системи розбудови спроможності, врахування зворотнього зв'язку

ідентифікація зацікавлених сторін, аналіз їх проблем та інтересів, консультування

267.Оберіть правильне та найточніше визначення. Зацікавлені сторони — це...

особи, які зазнають чи можуть зазнавати прямого або непрямого впливу проекту, які можуть мати свої інтереси в реалізації проекту і мають змогу впливати на хід проекту або його результати позитивно чи негативно

особи чи групи, які зазнають чи можуть зазнавати прямого або непрямого впливу проекту, які мають змогу впливати на хід проекту або його результати позитивно чи негативно

особи чи групи, які зазнають чи можуть зазнавати прямого або непрямого впливу проекту, які можуть мати свої інтереси в реалізації проекту

особи чи групи, які не зазнають прямого або непрямого впливу проекту, які можуть мати свої інтереси в реалізації проекту і мають змогу впливати на хід проекту або його результати позитивно чи негативно

особи чи групи, які зазнають чи можуть зазнавати прямого або непрямого впливу проекту, які можуть мати свої інтереси в реалізації проекту і мають змогу впливати на хід проекту або його результати позитивно чи негативно

268.Оберіть рівні залученості, присутні у «Драбині громадянської участі» Шеррі Арнштайн:

маніпулювання

інформування

консультування

оцінювання

залучення

269.Які з цих питань рекомендовано поставити собі як контрольні при відборі зацікавлених сторін?

На кого проект може мати позитивний соціальний вплив?

Хто є найкращим оратором у місцевій громаді?

Хто є найсильнішими опонентами проекту?

Хто є основними прихильниками проекту?

270.Оберіть можливі формати взаємодії із зацікавленими сторонами:

громадські обговорення

громадська експертиза

загальні збори громади

Територіальні ініціативи

271.Що є метою консультацій із зацікавленими сторонами?

покращення процесу прийняття рішень і побудова розуміння завдяки активному залученню осіб, груп осіб і організацій, що є зацікавленими сторонами проекту

призначення функцій і ресурсів управління задля залучення зацікавлених сторін

розкриття інформації

сприяння інноваційним рішенням задля подальшого розширення комунікації в процесі обробки скарг між особами,

групами осіб і організаціями, що є зацікавленими сторонами щодо проекту

272. Чи є мешканці району школи, яка підлягає реконструкції, зацікавленими особами в проекті такої реконструкції?

так, якщо діти мешканців вчаться у школі, що підлягає реконструкції

так, мешканці району школи є зацікавленими особами
ні, мешканці району школи не є зацікавленими особами в проекті реконструкції

273. Підготовка до консультацій із зацікавленими сторонами НЕ вимагає від місцевих виконавців:

призначення відповідальної особи

розробки плану консультацій

узгодження проведення консультацій з Міністерством регіонального розвитку України

визначення місця та часу проведення консультацій

274. На якому етапі реалізації проектів слід планувати та проводити діяльність із залучення зацікавлених сторін?

на етапі розробки проектної документації та підготовки заявок на конкурс

на етапі відбору проектів та погодження з ЄІБ після початку будівельних робіт

після завершення проекту, під час оцінки його соціального впливу та звітування

постійно, від початку планування проекту до його завершення

275. Яку функцію, на ваш погляд, має виконувати спільний орган («Координаційна рада»), створений з представників різних зацікавлених сторін?

здійснювати громадський нагляд за впровадженням проекту місцевими виконавцями

збирати та аналізувати статистичну інформацію щодо реалізації проектів на території району/області та передавати її до Міністерства регіонального розвитку України

надавати консультативно-дорадчу підтримку місцевим виконавцям проектів, сприяти прийняттю рішень за участі громадськості

здійснювати технічний нагляд за процесом реконструкції/будівництва об'єктів

276.Оберіть фактори, які мають враховувати місцеві виконавці проектів, запросивши тих чи інших зацікавлених сторін до участі у роботі «Координаційної ради»:

- бажання участі
- спроможність особи брати участь у раді
- належність до політичної партії чи громадської організації
- посаду та стаж роботи кандидата
- майбутні ролі/можливості участі особи у діяльності ради

277.Який із запропонованих типів участі громади у прийнятті рішень виконавцем проектів найбільше відповідає європейським підходам та стандартам?

- «делеговане» рішення
- спільне рішення
- консультації з громадою
- інформування громади

278.Об'єднання громадян, які не мають статусу юридичної особи:

- можуть подавати інформаційні запити; можуть подавати інформаційні запити; - правильно
- не можуть подавати інформаційні запити
- можуть подавати інформаційні запити тільки від імені керівника такої організації або спільно з іншими громадянами (колективні запити).

279.У інформаційному запиті, що подається шляхом надсилання на електронну адресу розпорядника інформації, мають бути зазначені: усі реквізити, визначені у спеціальній затвердженій формі електронного запиту, розміщеній на веб сайті розпорядника інформації

- ім'я, по батькові, прізвище, місце проживання, контактні дані запитувача, суть запиту та дату його подання
- ім'я, по батькові, прізвище, контакти запитувача та суть інформаційного запиту.

280.Запитувач має право отримати публічну інформацію у визначеній ним формі:

- якщо форма подання запиту співпадає із формою, в якій запитувач хоче отримати відповідь
- якщо запитувач обґрунтує суспільний інтерес в такій інформації

якщо переведення у потрібну форму не створить надмірного тягаря для розпорядника інформації.

281. Строк розгляду інформаційного запиту може бути скорочено до 48 годин у разі, якщо запит:

подається журналістом і стосується аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій, що сталися або можуть статись і загрожують безпеці громадян стосується інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, щодо якості харчових продуктів і предметів побуту, і містить обґрунтування необхідності термінового опрацювання

стосується суспільно необхідної інформації або інформації про особу, яка подає запит.

282. Якщо розпорядник інформації окремо не встановив вартість відшкодування витрат на копіювання та друк документів:

запитана інформація надається безкоштовно, незалежно від обсягу

запитана інформація надається в електронному вигляді

запитана інформація надається, якщо запитувач відшкодує вартість копіювання сторінок (понад 10) відповідно до вартості, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

283. До колегіальних суб'єктів владних повноважень, які мають забезпечувати доступ громадян до засідань, не належить:

Кабінет Міністрів України

Антимонопольний комітет України

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики.

284. Обмеження доступу до засідань колегіальних суб'єктів владних повноважень:

не допускається

можливе, якщо за нього проголосує більшість учасників такого засідання

можливе, за умови дотримання вимог «трискладового тесту».

285. Право на доступ до відкритих засідань колегіальних суб'єктів владних повноважень включає:

право бути присутнім на засіданні та здійснювати фотофіксацію/аудіозапис

лише право бути присутнім на засіданні

право бути присутнім на засіданні та брати участь в обговоренні.

286. Доступ громадян на судові засідання:

здійснюється в порядку, визначеному процесуальними кодексами

здійснюється на підставі Закону України «Про доступ до публічної інформації»

здійснюється лише за умови отримання дозволу від головуючого судді.

287. Що із переліченого не може бути предметом інформаційного запиту?

прохання надати інформацію про співвідношення розміру заробітної плати голови міської ради та середнього рівня заробітних плат у місті

прохання надати інформацію про розмір заробітної плати голови міської ради

прохання журналіста надати інформацію про розмір заробітної плати голови міської ради з деталізацією щодо розміру окладу та премій.

288. Як співвідносяться поняття “лобіювання” та “урядові відносини” (або Government Relations / GR)?

лобіювання – це один із методів урядових відносин / GR, який являє собою цілеспрямований вплив на органи влади з метою вирішення конкретних питань суспільної політики

урядові відносини / GR – це планомірний процес побудови довгострокових відносин між різними суспільними групами і урядом з метою впливу на формування державної політики у відповідній галузі, в тому числі шляхом лобіювання

урядові відносини (GR) – це поняття більш широке, ніж лобіювання

всі вищезазначені твердження вірні

289. Хто може виступати суб'єктами та об'єктами лобіювання та GR?

об'єктами лобіювання та GR є виключно посадові особи органів державної влади, а суб'єктами – тільки юридичні особи приватного права

об'єктами є органи державної влади і місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, а суб'єктами –

як фізичні, так і юридичні особи, які здійснюють законний вплив на ці органи і їх посадових осіб
об'єктами є органи місцевого самоврядування, а суб'єктами – фізичні особи, зареєстровані як приватні підприємці
об'єктами є суто вище керівництво органів державної влади, а суб'єктами – фізичні особи, які мають вищу юридичну освіту

290. В чому полягають основні відмінності між лобіюванням та адвокасі?

лобіювання – це вплив на органи влади з метою вирішення конкретних питань суспільної політики шляхом прийняття або внесення змін до окремих нормативних актів
адвокасі – це заходи, спрямовані на вирішення глобальних суспільних проблем і зміну суспільної свідомості у відповідній галузі

на відміну від лобіювання, адвокасі, як правило, не обмежується прийняттям окремих нормативних актів і потребує широкого залучення громадськості
усі запропоновані тези вірні

291. Для ефективної роботи GR-менеджеру потрібен постійний доступ до наступних ресурсів:

бази законодавства, календаря урядових подій, календаря міжнародних політичних подій за участю України, бази контактів (телефонного довідника) відповідних державних органів

фінансових показників діяльності конкурентів
переліку асоціацій, до яких входить організація, внутрішніх правил організації щодо взаємодії з органами влади, інформації про діяльність інших підрозділів організації, результатів моніторингу веб-сайтів ключових державних органів та медіа-моніторингу у відповідній галузі

бази законодавства, календаря урядових подій, календаря міжнародних політичних подій за участю України, бази контактів (телефонного довідника) відповідних державних органів та фінансових показників діяльності конкурентів

292. Державно-приватне партнерство – це:

синонім стратегічної філантропії
легальна і досить перспективна форма співпраці бізнесу та влади з метою вирішення суспільно значущих завдань на основі середньострокових і довгострокових договорів

корупція, завуальована видимістю соціально важливих проектів

державні закупівлі за участю приватних виробників

293. Тип інформаційної політики організацій, що найкраще сприяє побудові лояльних та відкритих відносин з медіа-спільнотою, це:

політика закритості і підвищеної секретності

політика реактивної відкритості

політика реактивної закритості

політика систематичної відкритості

294. Серед найбільш вживаних інструментів безпосереднього (прямого) лобювання можна назвати:

консультування представників влади, залучення посадових осіб державних органів в якості спікерів на користь організації – лобіста, за необхідності – застосування фінансових стимулів для їх переконання

залучення до лобістської кампанії авторитетних діячів, організація зустрічей влади з громадськістю, використання медіа для розповсюдження компрометуючої інформації про опонентів

письмові звернення до органів влади, організація зустрічей з їх посадовими особами, розробка проектів нормативно-правових актів і організація їх обговорення

участь у діяльності консультативних органів і робочих груп державних структур, організація закордонних поїздок та інших професійних і розважальних заходів для представників органів влади з метою підтримання важливих для лобіста контактів

295. Основна цінність закритої (інсайдерської) інформації, яку лобіст отримує завдяки персональним контактам, це її:

обсяг – що більше інформації вдається зібрати, то краще

своєчасність – завчасне попередження дозволяє працювати з проблемним питанням на найбільш чутливій (початковій) стадії

своєчасність – завчасне попередження дозволяє працювати з проблемним питанням на найбільш чутливій (початковій) стадії - правильно виняткова якість та аналітична глибина

інсайдерська інформація навряд чи має додаткову цінність порівняно з публічно доступною інформацією

296. При підготовці до лобювання проблемного питання в органах виконавчої влади необхідно:

проаналізувати відповідний нормативний акт (або його проект) і оцінити його потенційний вплив на Вашу організацію
сформулювати позицію організації, знайти та активізувати союзників, донести вашу спільну позицію до виконавчих органів, які приймають рішення з відповідного питання (міністерств, державних служб та ін.)

поінформувати та звернутись за підтримкою до найвищого виконавчого органу влади (Кабінету Міністрів України) та народних депутатів

усі вищеназвані заходи є критично важливими

297. Ініціюючи розробку законопроекту з певного питання, лобісту рекомендується здійснити усі наступні заходи, за виключенням одного:

глибоко вивчити проблемне питання і пов'язане з ним законодавство, щоб переконатися, що його можна вирішити тільки шляхом прийняття нового законодавства

знайти одного або декількох народних депутатів, які підтримають відповідну ідею і візьмуть на себе роль суб'єктів законодавчої ініціативи

мобілізувати союзників і виявити можливу опозицію, підготуватись до захисту своєї позиції і до спростування точок зору опонентів

зібрати компрометуючу інформацію про народних депутатів, чия підтримка необхідна лобісту, щоб гарантувати їх участь в просуванні законопроекту

298. В якому порядку лобістам рекомендується викладати аргументи на підтримку своєї позиції у письмових зверненнях до органів влади?

у довільному порядку

у порядку соціальної важливості

у порядку комерційної важливості для організації лобіста

порядок не має значення

299. Який із цих заходів необхідно вжити при створенні коаліції для лобювання відповідного питання?

проаналізувати, чиї інтереси співпадають з вашими
сформулювати коло учасників коаліції

правильно розподілити обов'язки між усіма учасниками залежно від їх ресурсів
кожен із названих заходів є частиною процесу формування ефективної коаліції

300. При розробці стратегії лобювання критично важливо врахувати усі нижченазвані фактори, КРІМ:

цілей лобістської кампанії і її аудиторій: на які органи влади ви хочете вплинути, хто з конкурентів та партнерів є потенційним союзником, а хто опонентом
ключових повідомлень (аргументів) та спікерів, які доноситимуть вашу позицію до цільових аудиторій наявності або відсутності у вас багаторічного досвіду лобювання аналогічних питань і юридичної освіти каналів комунікації, актуальних для вашого кейсу, та ресурсів, які ви можете застосувати

301. Якщо в ході зустрічі з державним службовцем лобісту вдалося отримати підтримку своєї позиції, які із цих дій лобісту рекомендується вчинити?

узгодити з чиновником спільний план дій з відповідного питання і попросити донести позицію лобіста до колег посадової особи у виконавчих органах та парламенті
підсумувати узгоджений план дій і домовитись про підтримання подальшого зв'язку
залишити посадовій особі матеріали із відповідного питання для більш детального ознайомлення і протягом найближчих днів надіслати лист-подяку із зафіксованими у ньому домовленостями
для успішного вирішення питання важливо вчинити всі вищеназвані дії

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Виданова И. Основы публичной политики для гражданских активистов : практ. пособие. СПб.: Невский простор, 2011. 104 с.
2. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К. : НАДУ, 2014. 448 с.
3. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. Т. 2. 324 с.
4. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
5. Електронний документообіг та захист інформації : навч. посіб. / О.Б. Кукарін / За заг. ред. д. держ. упр., професора Н. В. Грицяк. К. : НАДУ, 2015. 84 с.
6. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : навчальний посібник у трьох частинах. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 268 с.
7. Клименко І. В. Електронні послуги : навч. посіб. / за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н. В. Грицяк. К. : НАДУ при Президентіві України, 2014. 100 с.
8. Пірен М. І. Публічна політична діяльність : навч. посіб. К. : НАДУ, 2009. 288 с.
9. Політична аналітика в державному управлінні : навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. К. : НАДУ, 2012. 228 с.
10. Розроблення публічної політики. Практичний посібник / Уклад. А. О. Чемерис. К. : ТОВ «Софія». 2011. 128 с.

Допоміжна

11. Гороховський О. М. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи: практичний посібник. Дніпро: ЛІРА, 2017. 133 с.
12. Енциклопедія державного управління Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. К. : НАДУ, 2011. 748 с.
13. Енциклопедія державного управління. Т. 4 : Галузеве управління / наук.-ред. колегія : М. М. Іжа (співголова), В. Г. Бодров (співголова) та ін. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, 2011. 648 с.
14. Енциклопедія державного управління. Т. 8 : Публічне врядування / наук.-ред. кол. : В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова) [та ін.] ; Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентові України. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 630 с.
15. Енциклопедія державного управління. Т.2: Методологія державного управління / наук.-ред. колегія: Ю.П.Сурмін (співголова), П. І. Надолішній (співголова) та ін. К. : НАДУ, 2011. 692 с.
16. Інструменти е-демократії у містах України. Інформаційно-аналітичний довідник / А. Ємельянова М. Довбенко, П. Завадська, Д. Хуткий, С. Лобойко, М. Наход; За ред. С. Лобойка, М. Находа, Д. Хуткого. К., 2017. 58 с.
17. Кньопфель П., Ларю К., Варон Ф., Малишева Н.. Аналіз і пілотаж публічної політики. (Переклад з французької) К.: Алерта, 2010. 424 с.
18. Концептуально-методологічні положення, підходи та моделі реалізації концепції New Public Management : наук.розробка / авт. кол. : Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т. В. Маматова та ін. К. : НАДУ, 2012. 84 с.
19. Олсон Мансур Логика коллективных действий. Общественные блага и теория групп. Пер. с англ. М.: ФЭИ, 1995. 174 с.
20. Понкин И.В. Общая теория публичного управления: Избранные лекции / Международный институт государственной службы и управления Российской академии народного хозяйства и государственной службы при Президенте Российской Федерации. М., 2013. 196 с.

21. Посібник з журналістських розслідувань. Теорія та практика. / Навч.-практ. посібник / Беата Бель, Олександр Бурмагін, Томаш Патора, Олег Хоменок. Київ: Бізнесполіграф, 2013. 190 с.
22. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.

Інформаційні ресурси

1. Боротьба з корупцією. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/NAUKMA/ANTICOR101/2015_T2/about (дата звернення: 04. 10. 2018).
2. Децентралізація в Україні – теорія та практика. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/about (дата звернення: 04. 10. 2018).
3. Ефективний бюджетний процес в органах місцевого самоврядування. URL:
https://edx.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+BP_101+2017_T1/about (дата звернення: 04. 10. 2018).
4. Основи державної політики. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/GOV101/2015_T2/about (дата звернення: 04. 10. 2018).
5. Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AMU+INST101+2017_T4/about (дата звернення: 04. 10. 2018).
6. Урбаністика: сучасне місто. URL:
https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/URBAN101/2015_T1/about (дата звернення: 04. 10. 2018).